

AREGCEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egy évre 6 pengő. 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓD REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

VII. évfolyam

Budapest, 1928 augusztus 6

34. szám

Keresztes vasárnap éjjel megnyerte a könnyűsúlyú világbajnokságot

Papp második lett a kisközépsúlyban. Kárpáthy negyedik a nehézsúlyban, Zombory ötödik a légsúlyban, Szalay és Badó hatodik a nagyközép-, illetve a nehézsúlyban Galambos negyvenhatodik helyre szorult a marathoni futásban — A magyar vitorlások a nyolcadik helyen végeztek

Mind a hat magyar birkózó kitűnő helyezést ért el, bár legtöbbjüket igazságtalanul lepontozták úgy, hogy már levonulással fenyegetődtek

Amsterdam, augusztus 6.
(Éjjel 1 órakor.)

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Világbajnokság! Ami után nyolc napon át hiába sóvárogunk!

Vasárnap éjjel óriási izgalmak közepette megszületett az első magyar amsterdami világbajnokság, amelyet a könnyűsúlyú Keresztes szenzációs finissel harcolt ki a német Sperling fölött aratott győzelmével.

A mérkőzést végigdrukkáló közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte az első magyar világbajnokot. Keresztes szimpatikus győzelmére annál nagyobb szükség volt, mivel a zsűri a legtöbb esetben elnyomta a magyar birkózókat, akikbe csak Keresztes világbajnoksága öntött újra lelket. Így azután nemcsak ellenfelekkel, hanem a zsűrivel is sikeresen birkóztak meg és mindannyian szép helyezést küzdöttek ki. Papp második helyre került a kisközépsúlyban, Kárpáthy negyedikre a nehézsúlyban, Zombory ötödikre a légsúlyban, Szalay és Badó hatodikra a nagyközépsúlyban, illetően a nehézsúlyban.

A birkózőolimpiásznak hőse Magyarország, amely a pontversenyben az ugyancsak megtelepesszerűen előretört Németország mögött (26 pont) a második helyet foglalja el 22 ponttal, harmadik és negyedik a birkóző hegemoniáját elvesztett Finnország 22, illetően 19 ponttal.

A vasárnap esti birkózások példátlan botrányral indultak meg.

Papp Lászlót ugyanis igazságtalanul megállapított tüss alapján vesztesnek nyilvánították, amire

a magyar birkózógárda föllázadt, azt követelte, hogy adják meg a mérkőzést, a magyar vezetés azonban erre nem volt hajlandó. A magyar birkózók erre levonulással fenyegetődtek és a vezetés tagjai csak úgy tudták őket lebeszélteni erről, hogy eléjük tarták a nemzetközi szövetségből való kizáratás

veszedelmét.

A magyar birkózók elkeseredése csak növekedett, amikor a zsűri továbbra is elnyomta őket.

Kárpáthy, aki a mezőny legjobb embere volt, igazságtalanul pontozták le, mint ahogy Keresztes kivételével az összes magyar birkózókat igazságtalanul ítölték el a megérdemelt sokkal jobb helyezéstől. Papp Lászlót Bogdanovszkij szemben Urban cseh bíró pontozta le. Zomboryt lepontozták az olasz Gozzival szemben. Kárpáthy Quagliavivával szemben. Szalay a finn Pellinennel szemben, aki a világbajnokságot biztosan nyerte, tussal esett. Keresztes, az olimpiász első magyar hőse, pontozással győzte le legveszedelmesebb ellenfelét, a svéd Westerlundot, majd Wavra cseh birkózót tussolta. Badó kikapott az osztrák Dinzbergertől. Papp a finn Kokkinentől. Itt tört ki a botrány, a magyar vezetés azonban nem akart óvni. Kárpáthy az egész mezőny legjobb embere volt, szombaton és most is igazságtalanul tussoltatták. A küzdelem harmadik percében tussolta olasz ellenfelét, de a jugoszláv bíró nem bírta le. Pontozással győzött, de mégis a negyedik helyre szorult, mert már öt hibapontja volt. A

birkóző olimpiász végleges eredménye éjjel után

a következőképpen alakult ki:

Légsúly:

Olimpiai bajnok: Leucht, Németország. 2. Landrsen, Csehszág. 3. Gozzi, Olaszország. 4. Lindelcew, Svédország. 5. Zombory, Magyarország. 6. Andersen, Dánia.

Pehelysúly:

Olimpiai bajnok: Váli, Finnország. 2. Lallberg, Svédország. 3. Quaglia, Olaszország. 4. Kárpáthy, Magyarország. 5. Steinig, Németország. 6. Seym, Törökország.

Könnyűsúly:

Olimpiai bajnok: Keresztes, Magyarország. 2. Sperling, Németország. 3. Westerlund, Finnország.

Melyik dicsőbb, melyik nagyobb?

Amikor az 1871 május 10-iki béke „az örökkévaló francia nemzet mellől letépte legkedvesebb gyermekét”, Elzász vér és vas jogán németnek proklamáltatott, a szép és gazdag tartomány francia polgárai kezdték elköttyavetelni házukat, földjüket, ingóságukat és tömeges kivándorlásra készülődtek. Vasutakon, országutakon megindult a menekülők áradata Páris felé. Elzász népe a legtragikusabb honszerelmű mártírzetével úgy határozott, hogy inkább koldusul Franciaországban, mintsem az idegen uralom gyalázatát elviselje. És ekkor Gambetta, aki a bordeauxi nemzetgyűlésen tiltakozott a békekötés ellen, az utolsó patronig és szuronyig való harcot hirdette és folytatta, Gambetta, Franciaország diktátora, korának legnagyobb fia, a honfiai érények dicsfényében, üzenetet küldött elszakított testvéreikhez. „Tűrj, szenvedj, pusztulj, de maradj!” — így kezdődik a nevezetes kiáltvány, amely az államférfiúi bölcsesség, lángoló patriotizmus és fölmagasztolt stílművészet remeke marad. Az igaz francia — hirdette Gambetta a szétfutó nyájnak — kitart a posztján; az igazi francia hisz, remél, dolgozik, gazdagszik és éjrel-éjre Franciaországról almodik. Ti francia katonák vagytok és a trikolor árulója, aki ok, jog és parancs nélkül otthagyja örökhelyét. Minden elzászi férfi, asszony, gyermek egy francia erőd a németek frontja mögött; minden birtok, ház, ősi név és egzisztencia egy darab Franciaország. Jöjjön, akire golyó és akasztófa vár, de ha csak taposnak, aláznak, rugdosnak, kifosztanak, ne mozdulj, védj a jövőt, őrizd a sírokat, gondolj Krisztus kinszenvedéseire és Franciaország elmulhatatlan dicsőségére. Még arra sincs időnk, hogy megírassunk benneteket, amikor minden pillanatunk a tiétek. Szeressétek egymást, fogozzatok össze, gyászbaborult szépséges anya árva! vagyunk valamennyien. És Elzász megtorpant; a menekülők megfordították a kocsiukat. A német uralom 42 esztendeje alatt alig 60.000 francia hagyta ott örökhelyét. Összefogódtak. Katolikus, protestáns, zsidó francia lába a százszer szent anyaföldre gyökerezett kiirhatatlanul, dacolva german égenzengéssel, fergeggyel, fejszecsapásokkal. A történelem a cohorsi ügyvédet, Léon Michel Gambettát igazolta, akinek Saint Maxentben elföldelt szívéhez ma is elzarándokol a hűséges, halás Elzász. Mi magyarok érzelmesebbek vagyunk, mint a lángoló gallok, igaz, hogy nekünk nem egy, de tíz Elzászt adott a véget. Kitértük reszkető karunk az ősi határok felé és hívtuk a testvéreinket, ahelyett, hogy rimánkodtunk volna, kezünket tördelve: Ne adjatok föl egyetlen magyar pozíciót, minden távozóval, menekülővel ritkul a magyar front, álljatok és várjatok a vártán! Ez a rádióüzenet nem röpi át a határokon. Ki tudja, melyik dicsőbb, melyik nagyobb: aki a lelki rab-ságban marad, vagy aki menekült a koldus-szegénységbe? Itéli mindnyájunk igazságos bírása, a történelem!

4. Tair, Törökország. 5. Wawra, Csehország. 6. Lassop, Olaszország.

Kisközépsúly:

Olimpiai bajnok: Kokkinen, Finnország. 2. Papp, Magyarország. 3. Kusnetz, Észtország. 4. Jacobsen, Dánia. 5. Svenes, Belgium. 6. Haala, Csehország.

Nagyközépsúly:

Olimpiai bajnok: Ibrahim Musztafa, Egyiptom.

Galambos a negyvenhatodik helyre szorult a marathoni futásban

Az atletikai olimpiász vasárnapi zárónapjának „slágere”, a marathoni futás megpecsételte a mindvégig balsorsúldozte magyar atléták kudarcosorozatát. Galambos, akitől a magyar kolónia, ha nem is többet, de legalább egy szerény helyezést várt, a negyvenhatodik helyre szorult és így

az atletikai pontstatistikában meg kell elégednünk azzal a 6 ponttal, amelyet Szepes második helyezése szerzett a gerelyvetésben.

A párisi olimpiáson Somfay második lett a pentationban (6 pont), négyszer százméteres stafétánk negyedik helyezést ért el (3 pont). Gáspár Jenő ötödik lett 188 centiméterrel a magasugrásban (2 pont), ami azt jelenti, hogy négy évvel ezelőtt Párisban ötlet több pontot tudtunk szerezni, mint most Amsterdamban.

Fejlődés helyett visszafejlődés, bármennyire igyekszünk vagy tudunk rá mentesget találni. És ha már ennel a szomorú megállapításnál tartunk: a hibát ne atlétikánkban, se az amsterdami — éghajlatban keressük, hanem a magyar sport létkészre irányításában, amelynek szakítanunk kell, ha az amsterdami sebek orvoslását keressük, ha egyengetni akarjuk a fejlődés útját. Hogy a nagy áldozatok árán kiküldött

magyar vitorlások a mai versenyekben „sehol sem voltak”.

arra, sajnos, mindnyájan el voltunk készülve, talán még azok is, akik vitorlásaink amsterdami kiküldetését szükségesnek tartották. Az atletikai olimpiász zárónapjára öt világbanjárás sorsának eldöntése maradt: a marathoni futás, a két stafétafutás, a női magasugrás és

2. Rieger, Németország. 3. Abelen, Belgium. 4. Pellinen, Finnország. 5. Hansen, Dánia. 6. Szalay, Magyarország.

A favorit Pellinen leszorulása nagy meglepetés!

Nehézsúly:

Olimpiai bajnok: Svenson, Svédország. 2. Nostrup, Svédország. 3. Gehring, Németország. 4. Winberger, Ausztria. 5. Urban, Csehország. 6. Badó Magyarországra.

stafétafutás. A négy utóbbi verseny favoritgyőzelmeiket, két-két USA és kanadai világbajnokságot hozott,

annál szenzációsabb a marathoni futás eredményének váratlan meglepetése, amelynek Franciaország első atletikai győzelmét köszönheti.

A verseny favoritja a finn Meritelin és az amerikai Joe Ray voltak, akiknek végeredményben a harmadik, illetve az ötödik helyet kellett megelégedniük. Győzött 2 óra 32 p. 52 mp-es kitünő idő alatt

a francia színekben versenyző outsider arab El Quafi,

mögötte másodiknak a még ismeretlenebb chilei Plaza, negyediknek a japán Yamada, hatodiknak az ugyancsak japán Tsuda futott be.

Ez a verseny tehát általános meglepetésre a „sötét” színeké volt,

bizonyosságot annak, hogy a marathoni futásban nem a fejlett sportkultúra, hanem a nyers erő és szívósság dönt.

A 4x100 és 4x400 méteres stafétában az amerikai futók fényesen kárpótolták magukat az egyéni futószámokban elszenvedett vereségektől:

olimpiai rekorddal fölényesen győztek.

A két női számban az amsterdami olimpiász hőse: Kanada szerzett két újabb világbajnokságot.

4x100 méteres stafétája és a szép magasugró Ethel Catherwood egyformán világrekordot győztek.

Kanada büszke lehet a hőgyeire is!

Radics István állapota vasárnap válságosra fordult.

Radics családja rendkívül aggodék, mert katasztrófától lehet tartani. A beteg teljesen legyönült, elvesztette étvágyát, vesége rosszul működik és eukor nagy mennyiségben jutott a vérébe.

Vasárnap 1500 kommunistát tartóztattak le Páris egyik külvárosában

Conturier volt képviselőt és Ivry polgármesterét is őrizetbe vette a rendőrség. — Poincaré erőlyes nyilatkozata a kommunista izgalom ellen

Páris, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A párisi és környékbeli kommunista párt vasárnapra nagy gyűlést akart rendezni Páris egyik külvárosában, a körülbelül 100.000 lakost számláló Ivryben, amelynek község-tanácsában a kommunisták nagy többségben vannak és amelynek polgármestere, Maranne szintén kommunista és jelenleg Moszkvában tartózkodik. A hatóságok betiltották ezt a gyűlést, amire a kommunista sportinncsegra kéri engedélyt. Ezt az engedélyt Capdeville helyettes polgármester meg is adta, de a számai prefektus betiltotta az állítólagos sportinncsegről. A tilalom ellenére már napok óta heves agitáció folyt, a kommunista leplel-nyomon hirdették, hogy mégis meglátják az inncsegről. Már szombat este heves tüntések voltak Párisban és összesen mintegy 150 fiatal munkást letartóztattak a rendőrség. A vasárnapra virradó éjjel

rendőrkordon vette körül a „Humanité” szerkesztőségét,

amely az izgatás főfészke volt. Valjean Conturier volt képviselő, az agitáció egyik vezetője éjjel a szerkesztőségéből kivevő, inzultálta a rendőroket, ezért bevitték az őrszobára. Valjean Conturier az utcáról kiabált föl a szerkesztőségbe:

Letartóztattak. Tegyetek be vastag betűkkel az újságba!

A „Humanité” meg is írta az esetet, izgatva a munkásokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg Ivryben. Egész Párisban sürű rendőrorjáratok cirkáltak.

Ivryben nyolcszáz eszdört és tüzőltőt, továbbá 2500 főnyi katonaságot és rendőrséget helyeztek készenlétebe.

Több helyen összeütköztek a rendőrok és a munkások. Ivryben 1500 letartóztatás történt. Este

letartóztatták a helyettes polgármestert is, aki inzultálta a rendőroket.

Az izgalmas nap után, amelyen azonban vér nem folyt, este nyugalom borult Ivryre és a többi külvárosra. Poincaré nagyon erőlyes hangú nyilatkozatban jelenti ki, hogy nem társ semmiféle kommunista izgalom és a kormány teljes szigorral fog fellépni minden terrorisztikus kísérlet ellen.

Foch marsall beteg

Páris, augusztus 5.

Foch Marsall kissé gyűngülkedik és nem vesz részt a brit légio tiszteletére rendezett ünnepségeken.

RAPOSA

STEFANIA-UTI „CORSO” KAVÉHAZ ÉS ÉTTEREM

saját kezelésben újból megnyílt!

Elsőrangú konyha! Polgári árak! Kiváló zene!

KERÉKPÁROK!

STYRIA TURA ES STERLING VERSENY

a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett olcsó árban kaphatók

Schwarzit Géza

kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata

VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok) Eladás részletfizetésre is!

A két lengyel óceánröplőt, akik borzalmas viharba kerültek, kimentette a tengerből egy német gőzös

Varsó, augusztus 5.

A lengyel távirati iroda jelenti: A két lengyel röplő szombaton délután az Atlanti óceánba zuhant. A röplőgép és

a röplőket a „Samos” nevű német gőzös megmentette

és Leixosba szállította. Az egyik röplőt kórházba szállították.

Páris, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Idzikovszky és Kubala lengyel röplők, ha nem is sikerrel, de szerencsén végezték útjukat. A „Le Journal” lisszaboni tudósítója Portóba röplőt és alkalma volt beszélni a két lengyel aviatikussal. Idzikovszkyt nagyon lejutotta, hogy kísérlete, amelyre egy év óta annyi buzgósággal készült, eredménytelen maradt. Szerinte a légköri viszonyok oly retentések voltak, hogy

nem maradt más választásuk, mint a biztos halál, vagy visszafordulni az európai part felé.

A repülők nem látták azt a két hajót, amelyek a velük való találkozásról szikratávírtban jelentést tettek. A lengyel repülők, akiket a légi utazás és a retentő időjárás nagyon megviselt,

vérfigyasszó leírását adták annak, hogy micsoda viharba kerültek.

Néhány ezer hektoliter

boroshordót

adunk bizományba elsőrendű bonítású egyéneknek bortermelelvidekre.

Böhm Kálmán hordógyár bérli

Grosz és Zoltán

VI, Szabolcs-utca 19. Telefon: Lipót 902-05

Radics állapota vasárnap válságosra fordult

Belgrád, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A paraszt demokráta koalíció vezetősége Zágrábban vasárnap könyörgő istentiszteletet tartott a Márkus-téri székesegyházban. Proklamációt intéztek az egész ország, de különösen Zágráb lakosságához, hogy

tartózkodjék a további utcai tüntetésektől,

nehogy rosszindulatú emberek ezeket a tüntetéseket zavargásokra használják föl.

Hitelt folyósítunk

dologi fedezetre, folyószámlakövetelésekre és vevőváltókra

Előleget nyújtunk

értékpapírokra, autókra, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi árukra

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI

Budapest V, Nádor-utca 30. szám

Jankovics ezredes egészségesen, de megöszülve és bánatosan jött ki a holland fogságból

Hága, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) Jankovics Arisztid volt vezérkari ezredes augusztus elsején becsatolták szabadon két és háromnegyed évig tartó fogságából. Az ezredes szabadulásakor jó barátja, Grimm tábornok várta, aki az

osztrák követségen teljesít szolgálatot.

Jankovics egészséges, friss, de megöszült és föltűnően bánatos.

Jankovics Arisztid pénteken utazott el Hágából és Grimm tábornok úgy tudja, hogy első útja Elefánton lakó édesanyjához vezetett.

Zágrábban nyílt utcán agyonlőtték egy belgrádi lap szerkesztőjét, mert Radics és Pribicevics meggyilkolására izgatta a szerbeket

Belgrád, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vlada Ristovics, a belgrádi „Jedinstvo” című lap szerkesztője Zágrábban vacsorázás közben a Kolo-étteremben

összeszólalkozott a szomszédos asztalnál ülő horvátokkal.

Ristovics ellen általában egész Horvátországban nagy az ellenszere, mert lapjában mindig azt hangoztatja, hogy a jugoszláviai elégedetlenségnek Radics és Pribicevics az oka, sőt

nem egyszer arra szólította föl a szerbeket, hogy akár gyilkosság árán is tegyék ártalmatlanná a paraszt-demokráta koalíció két vezérét.

A szövetségis tettelegességgé fájult és ennek során belgrádi sétával súlyos sebet ejtett Ristovics fején. A szerkesztő kimenekült az utcára, ahonnan egy detektív a rendőrségre ki-

sérte. Innen kórházba vitték, ahol bekötötték a fejét. Amikor a detektív kíséretében elhagyta a kórházat, a Jellasic-térre elébe topant egy ismeretlen és szó nélkül

lőbbször rálőtt egy Browning-revolverrel. Ristovics már az első lövése halton rogyott össze.

de támadója a földön fekvő élettelen emberre újabb három lövést tett, majd két lövéssel

megsebesítette a detektívet és egy lövéssel súlyos sebet ejtett egy banktisztviselőn,

aki véletlenül a közelében haladt az utcán. A merénylő a városi sörháza menekült, ahol hosszabb harca után az épület harmadik emeletén sikerült elfogni. Letartóztatták és a rendőrség kiderült, hogy Sunics József jászéncai lakos, aki saját bevallása szerint szándékosan ölte meg Ristovicsot, mert ez állandóan Radics és Pribicevics megölésére bujtogatta a szerbeket.

Bakó László vasárnap reggel meghalt

Szombaton este még azt mondotta feleségének: „Hála Istennek, ma már mégis sokkal jobban érzem magamat!” — de néhány óra múlva szívgöngyöngöség lépett föl és megkezdődött az agónia

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt kis fehér cédulát ragasztottak ki a Nemzeti Színház színeszbejárójára:

Bakó László ma reggel 6 órakor meghalt.

A színháznál vasárnap csak a portás tartózkodott, aki nem tudott aziránt intézkedni, hogy a Nemzeti Színház örökös tagjának halála alkalmából kitűzzék az épületre a fekete lobogót és így Bakó haláláról vasárnap estig csak a színházban azok a tagjai értesültek, akik jó szokásból a nyári szünet alatt is, mint minden nap, eljőttek a színház kiskapuja elé, hogy érdeklődjenek a napi újságok iránt. Annak ellenére, hogy Bakó már öt hete súlyos betegnek feküdt a Kéthly-klinikán,

a művész halálának híre mindenkit meglepett,

mert Bakó családja még a legutóbbi napokban is azt a fővelőgositást adta az érdeklődőknek, hogy a művész egészsége javul. Bakó felesége, aki kora reggeltől késő estig férje betegágya mellett tartózkodott, maga sem sejtette, hogy a katasztrófa ilyen hamar fog elkövetkezni. A nagybeteg művész

szombaton este még elég frissen beszélgetett feleségével

és dr. Gerlóczy Géza magántanárral, aki azóta, amióta báró Kéthly szabadságra utazott, át-

vette a nagybeteg kezelését és este 9 órakor ezekkel a szavakkal bucsuzott el tőlük:

— Hála Istennek, ma már mégis sokkal jobban érzem magam...

De felesége és Gerlóczy tanár távozása után súlyos szívgöngyöngöség tünetei mutatkoztak rajta és a klinika inspekciós orvosa, dr. Kanócz örökösen újabb és újabb injekciókkal igyekezett erősíteni a beteg egyre gyöngült szív-működését. Mindez hiábavaló volt, Bakó László hatalmas fizikuma, amely hetekig tartó erős ellenállást fejtett ki a súlyos szepszissel szemben, ezáltal földalta a küzdelmet:

hajnaltaiban a művész elvesztette eszméletét és hat óra után néhány perccel az inspekciós orvos jelenlétében kisenvedett.

Bakó László a betegséget megelőző évben ritkán lépett föl a Nemzeti Színház színpadán, Beregi Oszkárrel egy időben került a Színházakadémia egyik tagjává a Nemzeti Színház színpadára és amikor a dalszín termetű színész föllépett, zengő, patetikus orgánumával vonta magára a figyelmet. Sajátságos hosi, éneklő, recitativ stílusú volt, amely a Nemzeti Színház régi szavalómódorát kedvelő közönség körében híveket szerzett neki. A nagy, heroikus szerepeket: Leart, Antoniuszt, Brutust, Bánk bánt, Peturt szerette és Adámot az „Ember tragédiájában”, amelyet 25 év előtt játszott először. Komoly, bensőséges sikere volt Szomory Dező „Mária Antónia”-jában, Mirebau szerepében. Egyik

legutolsó sikerét Herceg Ferenc „A hid” című drámájában aratta.

ahol egy mult századi nemes ur ezzel a mondattal jellemzi a színpadra lépő Wesselényit: „Bánk bába oltott spanyol torreador.” Akkoriban mindenki azt mondta, hogy Herceg ezzel a mondattal Bakót akarta jellemezni. Azóta kellemes meglepetést szerzett Bakó a közönségnek: a „Cillei és a Hunyadiak”-ban, ahol Giskrát játszotta, megmutatta, hogy van humor is. Ez volt Bakó „legkedvesebb” szerepe.

Szent István-heti országos

Mezőgazdasági kiállítás

Budapesten augusztus 18-tól 27-ig
Kiállítási iroda: Wesselényi-utca 2. Telefon: J. 434-42

Utolsó föllépésénél a hangja már fénytelen volt, patetikus beszéde akadozott,

mindenképp sejtette, hogy a művésznek ezek a bucsuföllépései. Bakó László ekkor már súlyos beteg volt, állandóan titokzatos lázakkal küzdött, amelyeknek eredetét sokáig nem tudta megmondani. Nem is járt be gyakran a színházhoz, ismerőseivel azonban állandóan a Nemzeti Színház belső ügyeiről és a színháznál előforduló személyi torzalkodásokról beszélgetett. Azt mondják, hogy Beregi távozása óta nagyon bántotta, hogy nem ő kapta meg Beregi Oszkár szerepét, amelyek közül sokat már ifjúkora óta ambicionált és ez is hozzájárult ahhoz, hogy felelőtlen színházi híresztelések szerint Bakó Lászlót, aki

a kommunizmus bukása óta az ébredő mozgalom lelkes híve volt,

mindig ott keresték a Hevesi Sándor ellen indított lázadások hátterében. Minthogy a Nemzeti Színház igazgatóságából csupán Mézősáros titkár nem tölti külföldön szabadságát és vasárnap ő sem tartózkodott a fővárosban, eddig még nem történt intézkedés Bakó László temetéséről. A művész legközelebbi barátai, akiket sürgőnyleg értesítettek Bakó László elhunytáról, hétfőn reggel érkeznek Budapestre, hogy megállapodjanak a temetés részleteit illetően.

Az Egyesült-Államokban száz ember halt meg a hőség miatt

Newyork, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A lapok jelentése szerint

a hőhullám kezdete óta száz ember halt meg hűgútában

az Unió keleti államaiban, közöttük

Newyorkban tizen, Chicagóban pedig tizenöt.

A kórházba szállított betegek száma meghaladja az ezret.

Két görög képviselőjelöltet elraboltak a banditák

Athén, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Janinai banditák elraboltak két képviselőjelöltet, akik választási körúton voltak. A rablók ötmillió drachma váltságdíjat követelnek a két politikus szabadonbocsátásáért.

Montecarlóban fényes nappal kiraboltak egy ékszerüzletet

Páris, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Monte Carloban vakmerő ékszerházi történt. Egy fiatalember korán délelőtti belépett egy ékszerüzletbe és

gumibottal leütötte az elárúsitót, majd többszáz ezer frank értékű ékszerrel megszökött.

A legtökéletesebb pihenés egy tengeri utazás

„ROSSINI”-ni motorhajó Genovaól Spanyolországba augusztus 21-en.
„PUCCINI”-ni motorhajó Malta, Nápoly, Genova és a Rivierára augusztus 29-en.
„SATURNIA”-ni óriás óceánjáró motorhajó Nápoly és Marsellébe Trisztól szeptember 3-án.
„MARTHA WASHINGTON”-ni óriás óceánjáró és a Kanári Szigetekre Trisztól szeptember 8-án.
„PRESIDENTE WILSON”-ni óriás óceánjáró és a Lisszabonba Trisztól szeptember 11-én.
„STELLA D'ITALIA”-ni kettőcsavarú luxus óceánjáró Görög-, Törökországba és Kisázsia Trisztól szeptember 15-én.

RENKIVÜL MÉRSÉKELT RÉSZVÉTELI DIJAK.

Fülvilágosítás és prospektus:

COSULICH LINE, BUDAPEST,
VI. Thököly-ut. 2. (Keleti p. u. indulási oldallal szemben)
Képviselet: IV. Váci-utca 27/29 (Piarista-épület)

JANINA CLUB hüvely	100 drb	30 fill.
JANINA CLUB hüvely 200 drb		
1 dobozban		50 fill.
JANINA EXTRA hüvely, különlegesség, 1 dobozban	200 drb	100 fill.
JANINA parafás végű hüvely	100 drb	40 fill.
JANINA 1-es hüvely, vékony	100 drb	30 fill.
LE MARCHAND aranyvégű hüvely	100 drb	40 fill.
JANINA PAPIR	60 lap	8 fill.

A vitorlás flotta fölvonulásával kezdődött és tomboló viharral végződött a balatoni kulturnap

Siófokra egyiptomi sötétség borult, mert a vihar elszakította a villanyvezetékét

Balatonfüred, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Királyi Magyar Yacht Club és a Balatoni Yacht Club 43 balatonmenti község részvételével vasárnap tartotta meg a Balatoni Kulturnapot, amelynek a Balaton népszerűsítése volt a célja. A hatalmas arányú ünnepségre a fővárosból és az ország minden részéből sokan utaztak le és ha a rendezésben a széttagozott műsor és a szereplők óriási száma miatt voltak is zökkenők, mégis ez a nap nagy propaganda volt a magyar tengernek. Tihanyban délelőtt 10 órakor

21 mozsárlövés dördült el, ez volt a jeladás a vitorlás hajók ünnepélyes fölvonulására

a tihanyi kastély előtt. A „vitorlásflotta” József főherceg vezetésével Balatonfüredre vonult. A diszfölvonulásban részt vett a Magyar Geológiai Intézet „gróf Klebelsberg Kuno” nevű hajója is. Délben díszelő volt Balatonfüreden, amelyen Pesthy igazságügyminiszter és Ripka főpolgármester mondottak pohárköszöntőket. Ezután József főherceg emelkedett szólásra:

— A kommun alatt, amikor a Bakonyban bujdosam, egyszer Tihanyba vetődtem. Itt láttam igazán, hogy Magyarország csak ez az egy nagy természeti kincs maradt meg az összeomlás után. Amikor ma reggel a vitorlákat fölsohajtani láttam, éreztem, hogy

a Balaton-kultusz fejlesztésének gondolatában megértették egymást.

Amióta tihanyi tiszulánomat fölépíttetem, boldog embernek érzem magamat, soha ilyen boldog nem voltam, mint Tihanyban, nem vágyom külföldre. A külföldiek a Balatonhoz kell édesgetni, mert ha a külföldiek látják, hogy itt jóval, becsületet nép lakik, akkor elhúzik, hogy ez a nép igazságos sorsot érdemel.

A banketten Liber Endre tanácsnok mondott még felkötőzt. A délutáni műsort ismét Tihany nyitotta meg. A Magyar Cserkész Szövetség Tihanyban csónakakadály, vízből mentési és búvárversenyt rendezett. Félhat órakor délután Balatonfüdről startoltak a motoros hajók, amelyek ugyancsak a tihanyi felszítet előtt vonultak föl. Ugyancsak a balaton-füdrői új golfpályán a balatonmenti vármegye víztörzsi kiállításai sorakoztak föl szemlére. Igazi, pazar látványosságot az ünnepségek során az esti tűzijátékok nyújtottak. Este 9 órakor föléngedtek a jelző girandolák, amely jeladás volt a Balaton mentén a nagyszabású tűzijáték megkezdésére. Cikázva és mennydörgő roppentek föl egymásután a petárdabombák és

ötven nagy rakéta a levegőben hirtelen egyetlen piros-fehér-zöld virágcsokorra alakult át.

Ezután csúsz vireség borította a nappali világitásba a tihanyi felszítet. A próbatéchnika csodája volt az a grandiózus tűzijáték, amelyet Balatonfüreden rendeztek. Rakétákévek, egyszerre százhegyen kigyulladó római gyertyák, csökkektak és pálmák rajzolódtak ki

ezer színben és a rakéták elégését mindig ágyulások követték. Miközben a Balaton nappali világitásban pompázott, Siófokon megkezdődött a lámpionos csónakfölvonulás, velencei gitáros énekekkel. A siófoki strand-színpadon táncprodukciókat akartak bemutatni, ez azonban a késő esti órákban dühgő vihar miatt elmaradt.

A vihar Siófokon megrongálta a villanyvezetékét és az egész községet egyiptomi sötétségbe borította.

A Siófok-Balatonfüred között közlekedő hajó is nagy kiséssel indult. A késő esti órák-

ban kitört vihar a Balaton egész környékén óriási izgalmat okozott, szerencsétlenség azonban sehol sem történt. Balatonfüreden a műsort Anna-bálla fejezték be. A bála fátylas-menet vonult föl, a fátylasmenet élén két kandelabért tartó huszár haladt. A menetben a Yacht Club tagjai József nádor-korabeli ruhákban vonultak föl. Balaton-füdről 11 órakor pompás magyar karnevált tartottak; somogyi lányok és legények népviseletben vonultak föl, mögöttük sellők és tündérek, élükön Sióval, Herezegh Ferenc Balaton regényének nemzetiszínházi jelmezében. Balaton-almádiban az egész napon át népiünnepélyeket tartottak a balatonalmádi hős halottak emlékműve alapja javára. Ideérkeztek be este 7 óra felé a 222 kilométeres balatoni staféta résztvevői. A győztes leventestáfta utolsó tagja a célban elhelyezte a budapesti iparrájszola által készített stafetabotot, amely belül üres és amely a régi Magyarország 63 vármegyéjének földjét tartalmazza. A késő esti órákban a Balaton egész környékén óriási vihar tombol, hatalmas villámok cikáznak, az egész környéket hol a villámok, hol pedig a fölereszett rakéták világítják be.

A legitimista vezérek provokálást látnak Gömbös honvédelmi államtitkárságában, amelyet Apponyival az élükön minden erővel igyekeznek megakadályozni

(A Reggel tudósítójától.) A kormányzat szemben már hosszú idő óta jóindulatú szemlencsét tanúsított legitimista fronton bombaként hatott az a hír, hogy Gömbös Gyulának honvédelmi államtitkárává való kinevezése immár befejezett tény, a kinevezés alá is van írva és legkésőbb szeptemberben hivatalosan megjelenni. Ezt a kinevezést a jogfolytonosság hívei legitimista szempontból annyira aggodalmasnak tartják, hogy maris megkezdtek a bizalmas tanácskozásokat abban az irányban,

miképpen lehetne az utolsó pillanatban megakadályozni.

Ebből a szempontból beavatott legitimista körökben nagyjelentőséget tulajdonítanak Zichy János gróf győngyöspati látogatásának. Zichy gróf kifejtette Apponyi Albert gróf előtt, hogy

a legitimisták Gömbös kinevezésében provokációt látnak,

amennyiben tehát ez a kinevezés csakugyan megtörténik, nagy erővel fog előterbe nyomni a kormányzatmögött legitimista politikuskok ellenzéke vonulását kérdése. Ezek a politikuskok úgy tudják, hogy Apponyi legutóbb Bethlen miniszterelnök előtt is szóvalta a fájvédővér államtitkárságáról elterjedt híreket és kijelentette, hogy

e kinevezés esetén aligha lenne abban a helyzetben, hogy a kormányt külföldi utakon és tanácskozásokon képviselje.

A legitimisták attól tartanak, hogy Gömbös a honvédelmi miniszteriumban döntő szerephez fog jutni, amely semmiesre sem volna összeegyeztethető a legitimista fölfogással. Gömbös legújabb missziójával kapcsolatban

a királykérés fantasztikus megoldásáról is terjedtek el híresztelések.

amelyeket azonban egyelőre csak a kalandos lehetőségektől tartó legitimista körökben vesznek komolyan. Kétségtelenül megállapítható azonban, hogy ezen a fronton nagy a nyugtalanság, amelyet fokoz az a körülmény is, hogy

Gömbössel újból protestáns politikusi jutna fontos pozícióba,

amit a felekezeti egyensúlyra oly érzékeny politikuskok annál kevésbé hajlandók szó nélkül elárni, mivel a protestáns Dorányi Kálmának belügyminiszteri kinevezését is valószínűsítik tartják. Szóba került, hogy Gömbös államtitkári kinevezésével kapcsolatban Csáky honvédelmi miniszter helyett Rakovszky Iván volt belügyminiszter venné át, aki azonban Gömbös mellett statisztaszerepre nem hajlandó vállalkozni és így gróf Csáky egyelőre minden bizonyon a helyén marad. Most tehát két eset lehetséges. Vagy sikerül a legitimistáknak Apponyival és Zichy János gróffal az élükön megakadályozni Gömbös kinevezését, vagy pedig

e kinevezés hatása alatt az őszi szezonra a parlamenti erőknak átszervezése következne be,

amennyiben a kormányt támogató táborból kiválnának azok a legitimista és ultramontán politikuskok, akiket Bethlen grófnak sikerült a legitimizmussal szemben eddig tanúsított jóindulata semlegességével maga mögé sorakoztatni.

Esküdt Lajos kitöltötte büntetésének háromnegyed részét, de föltételek szabadlára helyezését nem akarja kérelmezni

(A Reggel tudósítójától.) Esküdt Lajos, a kivélti panamak hőse a napokban töltötte ki öt évi és nyolc hónapi fogházbüntetésének háromnegyed részét. A gyűjtőfogházban, ahol Esküdt a szabóműhelyben mint írnok dolgozik, a fogház vezetésére figyelmeztette Esküdtet, hogyha kérvényt ad be az igazságügyminiszterhez — miután fogsága alatt példászerűen jó magaviseletet tanúsított —,

valószínűen elengedik büntetésének hátralévő egynegyed részét.

Esküdt mosolygva felelt:

— Nem kérem, én nem akarok így kikerülni. En rehabilitációt akarok. Teljes rehabilitációt, vagy pedig, ha az urak úgy gondolják, hogy ezt nem adhatják meg ezámomra: leülöm még

ezt a kis hátralévő büntetést is.

Felesége kérelme kezdte, hogy ragadja meg az alkalmat a kiszabadulásra. Esküdt azonban hajthatatlan maradt. Hiába sirt, könyörgött a felesége.

a gyűjtőfogház szabóműhelyének írnoka nem adta be kérvényét a föltételek szabadlára helyezésére iránt,

nyg, hogy Esküdt Lajos — ha csak időközben meg nem gondolja magát — még másfél esztendővel tölti a gyűjtőfogházban.

Egy világcég bevonulása Budapestre
Szerdán, 6. hó 8-án nyitja meg új magyarországi fiókát a (Klingenthal, Sasország)

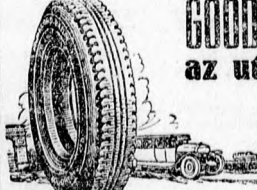
MEINEL és HEROLD
HANGSZER-, BESZÉLGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR
Európa legnagyobb hangszerszerkeztelése
Budapest IX/76, Üllői út 19. (Calvin-tér mellett)
Több mint 20.000 elismertül megfogadott vevőinktől.

Tájékoztató árak:
Hegedűk már P 7.90-től
Harmónikák már P 7.80-tól
Citerák már P 11.80-tól
Klarinétok már P 14.95-től
Mandolinok már P 15.20-tól
Gramofonok már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőrgőgyűjteményünk ingyen!
Mintaterrünk vételkényszer nélkül tekinthető meg!

Különleges butorokat: elnyős árban részletfizetésre is szállítanak a Hazai Fatemplé Rt. butorüzletei
háló-, ebéd-, leány-szoba-, elő-szoba-, konyha-, nyári lakás-, pen-zió- és szállodaberendezéseket
Főüzlet: V. Nádor-utca 18
Fióküzlet: VII, Dohány-u. 36

GOODRICH PNEU
az utak királya
A szakértők gumija

„Vigyázó gróf végrendeleteinek érvényességéhez szó sem férhet“

— mondja a kultuszminiszter

Klebsberg vasárnap tanácskozott Vigyázó jogtanácsosaival és részletesen nyilatkozott A Reggel-nek az örökségi pör kilátásairól, a hagyatékok jelentőségéről és fölhasználásáról

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Tudományos Akadémia Vigyázó-féle krózi örökségi ügyében, amely egyre élénkebben foglalkoztatja a közönség fantáziáját, vasárnap délelőtti fordulat történt. Klebsberg kultuszminiszter több mint egy óra hosszat tanácskozott hídegkúti villájában az elhunyt gróf jogtanácsosaival és A Reggel-nek a tanácskozás eredménye alapján immár módjában van megfelelni arra a három legfontosabb kérdésnek, amely Vigyázó gróf végrendeletével kapcsolatban fölmerült és amelyre hiába várt a közvélemény az elmúlt héten végleges feleletet. E három kérdés:

1. Megtámadja-e a végrendeleteket Vigyázó gróf rokonsága?
2. A rokonságnak járó köteles rész ügyében hajlandó-e az Akadémia egyezkedésre?
3. Mire fogja fordítani az Akadémia a körülbelül 60 millió pengőre becsült örökséget?

Az első két kérdésre vonatkozóan az elmúlt héten egymásnak ellentmondó hírek terjedtek el. A hét elején még úgy tudták, hogy

az Akadémia a pörökösödés elkerülése céljából mindenképpen egyezkedni akar,

később azonban nyilvánosságra kerültek Vigyázó gróf utolsó rendelkezései, amelyek szerint az Akadémiának minden négyzetméter földhöz ragaszkodnia kell, vagyis

nem szabad egyezkednie.

Ebből a bonyodalomból most már mindenki Klebsberg kultuszminiszterrel várta a ki-vezető ut megjelölését. A kultuszminiszter félbe is szakította vidéki idilljét és hazatérte után vasárnap délelőtti magához kereste Péter Ferenc és Vályi Lajos jogtanácsosokat, akik tízenegy órákor érkeztek ki anton Hídegkútra, Klebsberg villájába. Ötvenóra alatt

bemutatták és részletesen ismertették a kultuszminiszter előtt Vigyázó gróf végrendeleteit és a halálos ágyán tett utolsó rendelkezéseit.

Alaposan megvitaták a hagyatéki pörök természetét, a jogi problémákat, amelyeknek megoldása érdekében megfelelő előkészítés után

legfőbb hetek múlva kerülhet sor megbeszélésre az érdekelt felek között.

A tanácskozás befejezése után

Klebsberg kultuszminiszter

nyomban fogadta A Reggel munkatársát és Vigyázó gróf végrendeleteinek jelentőségéről ezeket mondta:

— Nagy örömmel állapítom meg, hogy ébredni kezd Magyarország az adakozási morál. Az ország mai súlyos helyzetében nem lenne szabad egyetlen vagyonosabb embernek sem meghalnia anélkül, hogy valamely közérdeket szolgáló megemlékezés a végrendeletében. A helyzet ezzel szemben az, hogy Rákóczi Sándor, aki a nyolcvanas évek végén 350.000 forintos alapítványt tett, csak Apponyi Sándor grófnak és feleségének nagyszabású adományszabásáról emlékeztetünk meg, akeli tudvalevően értékes könyvtárakat és lengvili birtokukat hagyták a Nemzeti Múzeumra. Másodiknak következik a sorban

Vigyázó gróf örökös hagyatékai, amely mint jó példaadás is nagy jelentőségű.

A nemzet élni akarásának szimbólumát látom ebben a hagyatékban. A kommunizmus alatt

sokan esküdöztek, hogy mihamarabb a bolsevizmusnak vége szakad, vagyonuk egy részét jótékony célra fordítják, sajnos azonban, ezekről az esküvésekről sokan megfeledkeztek...

Munkatársunk ezután a jogi helyzetre terelte a szót és megkérdezte, hogy az Akadémia csakugyan el fog-e zárkózni az egyezkedés elől.

— A rendkívül komplikált jogi helyzet tisztázása a jogászok feladata lesz — válaszolta a kultuszminiszter. — Egyet azonban mindenesetre meg kell állapítanom. Vigyázó grófnak két végrendelete 1921-ben és 1923-ban kelt,

e végrendeletek érvényességéhez nem férhet szó, vagyis meg nem támadhatók.

A rokonság egyes tagjai azonban még gróf Vigyázó életében hagyatéki pört indítottak a köteles rész átengedése miatt és a pörök örökbe lép most az Akadémia.

A vagyon túlnyomó nagy része mindenképpen az Akadémiának jut, még ha a pörök vagyonrészek teljesen elvesznének is, amit eddigi információim alapján egyáltalán nem gondolok.

Mindenesetre remélünk kell a közügy érdekében, hogy az Akadémia öröksége mentől nagyobb lesz. Hogy az egyezkedés helyénvaló-e vagy sem, annak megállapítása az Akadémia dolga lesz. Foglalkozik majd a hagyaték problémájával természetesen a közalapítványi osztály is. En nemcsak mint a legfőbb közalapítványi hatóság feje, hanem mint akadémikus és kulturpolitikusi is érdekelve vagyok ebben az ügyben és éppen ezért a hála és a kezevel érve fogok gróf Vigyázó hétfő délutáni temetésén megjelenni.

Végül megkérdeztük, hogy az Akadémia minő célokra fogja örökös örökségét fölhasználni. A kultuszminiszter így válaszolt:

— Nagy szerencse, hogy Vigyázó gróf túlnyomórészt nem jeltől megkülönböztető célokra és így az Akadémia részére lehetővé tette, hogy

a mindenkori szükségletekhez és tudomány-politikához képest gondoskodjék a hagyaték fölhasználásáról.

Tagjai vagyok az Akadémia igazgatótanácsának és így a hagyaték fölhasználása ügyében érvényesíthetem majd föl foglaltomat. Nemesak az akadémia könyvtárado tevékenységének folytatásáról lehet itt szó, hanem

nagyszabású kutatások, esetleg expedíciók

támogatásáról is. A hagyaték fölhasználásának rendkívül sok kulturális lehetősége nyílik, ami annál öröndetesebb, mert hiszen az Akadémia eddig az államnak 100.000 pengőért támogatására volt utalva. A Vigyázó-féle hagyatékra tehát az Akadémia függetlensége szempontjából is nagy jelentősége van.

Nem jó, hogy az Akadémia az államra legyen utalva; ez a ráutaltság most megszűnik.

Vigyázó gróf nemes gesztusában hasznos az a rendelkezés is, hogy földet az Akadémiának nem szabad eladnia, így azután a hagyaték- nak semmiféle pénzügyi megrázkódítás sem árt. Amí a hagyatéki pörökert illeti,

Beszéltünk ezután

dr. Vályi Lajossal.

az elhunyt gróf egyik jogtanácsosával, akinél mindenekelőtt a hagyaték nagysága iránt érdeklődtünk.

Ötven-hatvan millió pengőről beszélnek — válaszolta dr. Vályi. A Reggel munkatársának — de ez mind csak találgatás. Ehhez a kérdéshez nem lehet komolyan hozzászólni, mivel a szakértő bizottságok még távolról sem fejezték be munkájukat, a beszélési munka lezárása csak hónapok múlva történhetik meg. Amí a hagyatéki pörökert illeti,

a legkomplikáltabb jogi helyzettel állunk szemben.

Elsőosztályu munkásaim által készített

raglán- és felöltő-ujdonságok

készen vagy mérték után

WIDDER férfiszabó IV. Városház-u. 20

Perfekt autószaftanfolyam

Elméleti és gyakorlati kiképzés

Baross-tér 10. sz. (Keleni pályaudvarnál)

de meg vagyok győződve arról, hogy e pörben a hagyományozó jogi álláspontja föltétlenül győzedelmeskedni fog. A leghatározottabban ki kell jelentenem, hogy

pörökösödést itt senki sem kíván. Gróf Vigyázó az életét áldozta nemes céljainak biztosításáért és

ha az ő intencióinak nagyobb sérelme nélkül lehetőséggé válik: egyáltalában nem ragaszkodunk a pör lefolytatásához.

Egyelőre azonban nagy differenciák vannak az ő intenciói és a rokonok igényei között. Mí gróf Vigyázónak halálos ágyán kifejtett akaratát képviseljük, mí az ő jogos intencióit nem engedjük földözni és bizonyosra vesszük, hogy az illetékes tényezők is erre az állápontra helyezkednek.

A köz kárára nem lehet és nem szabad fölösleges engedményeket tenni.

Másrészt az ellenfél oldaláról is lehet nagylelkűségre számítani, ami azt jelenti, hogy valahol a közéleten megtörténhetik a kiegyezés.

A helyzet most az, hogy a jogigényes rokonoknak a szülőkről származó hagyaték kötelese, vagyis egygyedő részét meg kell kapniuk, a hagyatékra igényt támasztó báró Har-kányi János és Bolza Marietta grófnő azonban az egész vagyonnak körülbelül egyharmad-részt követelik.

Az egyezségnek tehát a két szélső határ között kell létrejönnie, ellenkező esetben a kuria fogja a döntő szót kimondani.

Ludvig Dénes

Kálmán Lászlót vasárnap a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, az ügyészség azonban fölfolyamodást jelentett be

(A Reggel tudósítójától.) Kálmán László, a különböző büncselekmények gyanúja miatt letartóztatásban levő ismert pesti fiatalember

szabadlábrahelyezése ügyében vasárnap délelőtti döntött a büntetőtörvényszék vizsgálóbírója,

mintán még tavaly karácsonykor tartóztaták le zűrzavaros és bonyolult ügyei miatt. Kálmán gyakran szerepelt üzleti és lovagias ügyekben és éppen ezért föltűnést keltett, amikor Blau Géza, az azóta meghalt műépítész föl-jelentésére egy kalandozó és zavaros autóbérel miatt a Markó-utcai fogházba került. Letartóztatása után több följelentés futott be ellene és többek közt az a gyanu is fölmerült, hogy különböző polgári pörökben néhány tanut a valótól eltérő vallomásra akart rábírní. (Az egykori gavallér tudvalevően a fogházban vette el egyik följelentőjének a hugát.) Kálmán László, akinek ügye most érkezett el a vizsgálat befejezéséig, a vizsgálóbíróval szabadlábrahelyezését kérte. A vizsgálóbíró

el is rendelte Kálmán László szabadlábra-helyezését,

a végzés ellen azonban az ügyészség fölfolya-modást jelentett be, úgy, hogy most már a vádtanácsolt függ, rajon kikerül-e a fogházból Kálmán László.

Ráépítéte Ön is talán? Ugy-e, legjobb szer a Salan!

Salan Muki a borbélynál

Mukiné a pedikűr. nél

Egy díreg ára 1-20 P és 2-40 P. Kapható mindenütt!

maga a tökéletesség!

Pneumatik Árusító R.T.

Andrássy-ut 27, Telefon: Aut. 134-78

Főlerakati: „Autocar“ Andrássy-ut 40

A nagyváradai püspökség magyar területen maradt részeit Glattfelder püspök egyházmegyéjéhez akarja csatoltatni a kormány

A csonkhoz 13.000 holdas püspöki birtok is tartozik. — A csanádi egyházmegyét ezzel kárpótolják trianoni veszteségeiért

A Szentcsék nem tekinti befejezett ténynek a Trianon következtében előállott helyzetet

(A Reggel tudósítójától.) Katolikus egyházi körökben híre jár, hogy a magyar kormány Klebelsberg gróf kultuszminiszter előterjesztésére azzal a javaslattal fordult a római Szentcsékhez, hogy a trianoni békeszerződéssel Romániába bekebelezett nagyváradai egyházmegyének a magyar határon innen maradt területét apostoli adminisztratúráként a csanádi egyházmegyéhez csatolják. Ezzel a területtel

13.000 holdas birtokot kapna a csanádi püspökség.

A kormány intenciója az, hogy Glattfelder megyéspüspököt ilyen módon kárpótolja azokról a veszteségekről, amelyeket egyházmegyéje Trianon következtében szenvedett. Ez a javaslat újra időszerűvé teszi az ugynevezett egyházmegyei csonkok ügyét, amely Csonka-magyarország katolikus egyházakormányzatának máig is elintézetlen problémája. Ezeket a trianoni határon innen maradt területeket a békeszerződés rendelkezései eldöntötték püspöki székhelyüktől a központi adminisztrációtól, nincs papnőveldejük, kevés a kápláni állomásuk s nincs kulturális központjuk. Vezetésük nagyjából részben plébánosokból lett adminisztrátorok kezébe került, akiknek természetesen nincs meg a kellő kormányzati gyakorlatuk. Pedig ezek a területek nem is olyan jelentéktelenek, hiszen

a kassai egyházmegyéből 49, a nagyváradiból 31, a rozsnyói 19, a szatmáriból 16 plébánia maradt magyar területen.

A Reggel munkatársa beszélgetett e kérdéssel egy beavatott egyházi dignitárral, aki a következőket mondotta:

— Az egyházmegyei csonkok függő ügynek rendezése már több ízben szóba került, de Róma mindaddig elzárkózott a változtatásoktól, mert

a Szentcsék nem akarja ezzel is azt a látszatot kelteni, hogy a trianoni szerződés folytán előállott helyzetet befejezett ténynek tekinti.

— Nincs ez az állítás — kérdeztük — ellentétben a felvidéki egyházmegyei dolgában a cseh kormány-

nyal kötött megállapodással?

— Az a megállapodás, amely miatt oly igazságtalan támadások érték a magyar sajtóban a Szentcséket, még nem végleges. Ne felejtjük el, hogy ezzel az ideiglenes lépéssel is várunk, hogy az alatt a hosszú idő alatt a magyar kormány is tesz valamit a fenyegető veszély elhárítására.

Ha tehát a magyar érdekek sérelmére mulasztás történt, azért — nem Rómát kell okolni.

Még boldogult Csernoch hercegprímás előterjesztést tett Rómában, hogy a rozsnyói püspökségnek magyar területen maradt részét csatolják az esztergomi főegyházmegyéhez. Ezt akkor a Szentcsék nem fogadta el s a magyar kormány sem helyezte. A mai helyzet azonban sokáig nem lesz fenttartható, mert ezel csak a csonkok egyházi kormányzata szenved. Megvan a mód arra, hogy a rendezésben kifejezésre jusszon az a fölfogás, amely nem tartja véglegesnek a trianoni határokat. Ezeket a területeket ugyanis egyszerűen mint apostoli adminisztratúrákat fogják a szomszédos magyar püspökségekhez csatolni, amivel az intézkedés ideiglenes volta hangsúlyozva lesz.

— Remélhető tehát — kérdeztük —, hogy a nagyváradai egyházmegye elvágott darabját a 13.000 holdas birtokkal együtt a csanádi püspökséghez csatolják?

— A magyar kormány lépései a Szentcsék-nél eddig kevés sikerrel jártak, így ilyen irányú előterjesztéssel elől azonban most már a rendezés szükségességére és arra való tekintettel, hogy a protestáns egyházak a határon innen és túl már régen leváltak az új helyzetből folyó következményekről.

Róma aligha fog elzárkózni.

Ez vonatkozik magára a határon innen maradt területre. Ami a birtok átesetelését illeti, nem hiszem, hogy a kormánynak erre irányuló fáradozása sikerrel járhatna.

Della, Valle, Lustig Rt. képviselője és a raktárnok ellen tett följelentést visszavonta, mert a cég a több mint félmilliárdot kitévő kárát biztosítottak látja. Miután az alkalmazott ellen tett följelentést visszavonható, a rendőrség a raktárnokot elengedte a főkapitányságról, a két nagykereskedőt azonban hétfőn kísérik az ügyészségre.

„Az én utcámból“

— Levél a szerkesztőhöz —

Ugy emlékszem, hogy Petelei István, a méltatlanul felejtett jeles elbeszélő írta valaha ily címen történeteit, amikor még olyan világ volt, hogy szelid kis beszédek is elmulattatták az olvasókat a technika mai szívszibbász-társai helyett. Ez a világ elmúlt az emlékek könyvekkel együtt; megint öreg emberek lettek már azokból, akik nevelésük emlékeiken, foszlott délibábokon, kanoskító multakon gondolkodnak. Hiábavalóság megidézése még a legszebb kísérleteknek is. Csak egy kedves, régi „testület“ áll még Magyarországon, amelynek egyik nemes hivatottsága a mult-idők emlékezte. Könyvelven Közmunkák Tanácsának hívják; halottaitban szokta megajándékozni a jelesebb polgárokat (így a költőket is), amikor utcákat keresztelnek nevékről. S így Pósa bácsi utcáját is kiszögezték a betédk városfartályban; bár a magyar gyermekek egykori mesemondója nemigen törekedett arra, hogy a gyermekeken és barátain kívül mások is szeressék.

A hétéknapos a megszokott líra-hápgózással röpülnek el fejük fölött; az emberek társalgása még mindig az egyszerű témákat kedveli: „meleg van“, vagy „hűvös van“, „ma jó a sör“, ésatöbbi mondanivalócskák keringenek a szokványos zümögéssel. A Közmunkák Tanácsának határozata Pósa Lajos magyar költő emlékeztetőül már a gyermekek gondolatában sem jelent stációt, mert régen megjárták az élet és a háború lövészárkát azok a gyermekek, akiket hajdanában Pósa bácsi verseivel altattak, csitítottak, neveltek. Mint egy messzi, szinte tudatalati emlék lép elő a jeles poéta, Pósa bácsi neve a hírlapok egyhangú hasábjából: — bár még elég sokan lengedeznek itt közöttünk, akik ismerték a jovialis öregurat az Orient-hez címzett vendéglő asztaltársasági főnökségéből, nemkülönben „Az én újságom“ közleményeiből. Csengő-bongó, felejthetetlen gyermekkor, az életben és az örököben való lepké-bizakodás, a régi Magyarország minden hatóságában, a tisztes élet csatlakoztatásában, a holnapok ragyogós fölvirradásában való hitünk derék nevelője vala Pósa Lajos. Célmesteres, mind rövidülőbb, megmondokoztatott léptelvel, szinte aranyjános népszerűség illuminációival, a jövőzött gyermek-örömségek meglepődésével hallgat emlékeztetünkben az élénkűl Budapesti lármás Kerepesi-utján. Kötelességet végzett diófának látezik már életében.

Meglegettebb emberre gondolni sem lehet az asztaltársasági gyűléseken, amikor e korszaknak legjelesebb írói teszik le a babért a költő elé. Csak valahol, az asztal végen üldögél egy heptikás cigány, bizonyos Dankó Pista, aki a gyermekek derűs költőjét magában szomorunak, elégedetlennek, kifacsart, kiúszorított figurának látja: — amint a régebbi időkben azokat az embereket nevezik, akiknek népszerűségéből mások élelmiszednek. Így Pósa Lajosnak se volt a maga idejében annyi kreditje az asztaltársaság vendég-lésénél, hogy a doktorok által rendelt hig spricereket kedve szerint fogyaszthatta volna. Bus gondok lógatják néha a lábát, a eszmáját, nagy bajusszal megtisztelt fejét. Az egykori magyar gyermekek mulattatója ünnepléses ferencjózsefkabátjában fenyegető tartalma ügyvédi leveleket hordoz. De hogy teljes legyen magyaros, költőies sorsa: öreg-ségére, betegsége, fáradtságára, az eldalt dalokra: kapta magát és megszerelmesedik, házassodik, boldogságot óhajt. Változékony, szinte példásan poétai, amelynek pontjára valóban kellő helyen talált a Közmunkák Tanácsa, amikor egy névtelen, még az erszéb-rosi gyermekek által se ismert utcát Pósa Lajosról nevezett el.

Krúdy Gyula

Félmilliárd értékű lopott Kávé miatt vasárnap letartóztatott a rendőrség Két ismert budapesti nagykereskedőt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap két ismert nagykereskedőt tartóztatott le a rendőrség országos gyanúja miatt, mert mintegy

félmilliárd értékű lopott kávét vásároltak. Néhány hónappal ezelőtt a Della, Valle, Lustig Rt. Arany János-utca 5. szám alatti gyarmatárú import nagykereskedő cég fizetési képességét jelentett be. A cég azóta kiegyezett hitelezőivel, eközben azonban a vizsgálatot tovább folytatták, mert

egészen érthetetlennek látszott, hogy a céget óriási forgalom mellett rendkívül nagy veszteségek érték.

A vizsgálat során az a gyanu merült föl, hogy a cég raktáraiból zataki illetéktelenül rengeteg árut rihetett el. A cég erre följelentést tett a főkapitányságon s a megindított nyomozás csakhamar megállapította, hogy valóban, óriási tételekben szállították el a cég raktáraiból a teát és a kávét, anélkül, hogy azért fizettek volna. A gyanu alapján

előállították a cég egyik raktárnokát,

aki bevallotta, hogy több céggel állott összeköttetésben, így a Vörösmarty-utca 84. szám alatti Rózsai Hermann fűszerkereskedő cég főnökével, továbbá Geiringer Mór Dob-utca 32. szám alatti nagykereskedővel, akiknek nagyüzemi kávépörköldejük van.

Rózsásinak körülbelül 600 kilogram, Geiringernek pedig mintegy 3500 kilogram kávét szállított.

szabályszerű szállítólevéllel, de természetesen áron alul. Nagymennyiségű árut raktárhoz el egy esztergomi szállítómányozás vállalat raktáraiban is, hogy innen majd akkor adja tovább, amikor vevője lesz. A raktárnok valamása alapján

vasárnap előállították a két ismert budapesti nagykereskedőt is,

akik azzal védekeztek, hogy az árut rendszer szállítólevéllel kapták, beismerték azonban, hogy az árukhoz áron alul jutottak. A rendőrség az országos esetet látta főforogni és ezért a két nagykereskedőt vasárnap délen előzetes letartóztatásba helyezte.

Ugyanekkor megjelent a főkapitányságon a

ABBZIA
HOTEL AUGUSZT PENZIÓ
Központi fekvés. Strandfürdő. Hajóállomás
Kurpark tőszomszédságában
Magyar konyha. Magyar tulajdonosok. Mérsékelt árak

Autópneumatik

AUTÓFELSZERELÉSEK
CITROEN-ÉS FORD
ALKATRESZKEK

TELEFON:
T. 221-97, 285-63

NAGY JOZSEF
VI, ANDRÁSSZ-UT 84

Alulírtak mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy szeretett ócsánytunk

Angyalfi József

folgy hó 5-én életének 82. évében rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat folgy hó 6-án, hétfőn délután 5 órakor kísérik a rakoskeresztúri izr. temetőben, meghodogult edesanyuk mellé, örök nyugalom helyére.

Angyalfi Sándor, Angyalfi Károly, Angyalfi Aladár, Fliegelmann Győzőné, Goldmann Andoriné, öz. Schaffer Arminé, gyermekei, menyei, vejei, unokái és dédunokája.

Balatonai játékbank koncessziójával házalnak külföldön

A külföldi tőkecsoportnak 10 millió dollárral kell rendelkezni Luxusszállót, kaszinót, színházat, autodromot, kórházat kötelesek építtetni és 2000 embert alkalmazni. — Az állampénztárnak évi 10 millió pengő a nyereségreszese

(A Reggel tudósítójától.) Tavasszal Budapestben erősen tartotta magát az a híresztelés, amit különben a lapok meg is irtak, hogy a kormány megadta volna a játékkaszinó engedélyt egy külföldi pénzesopornak. Addig jarta ez a gazdátlan hír, amíg illetékes helyen végül is jónak látták megcáfolni: a kormány nem adott ilyen koncessziót és nincs is szándékában előre engedélyt megadni. Kiki a maga temperamentuma és erkölcsi fölfogása szerint, megnyugvással vagy elégedetlennel vette tudomásul a cáfolatot. Volt, aki sajnálta, hogy még csak egy játékkaszinó erejéig se tesszünk semmit az idegenforgalomért. Mások szerint

játéklarang nélkül is tragikusan előkelő helyet foglalunk el az öngyilkosok világstatistikájában.

Egy látszott, hogy ez a házard kérdés végérvényesen lekerül a napirendről. Ezzel szemben Berlinből és Londonból úgy értesülünk, hogy a nyugati nagyvárosok pénzembereinél

állítólagos koncesszióval házalnak,

amely az alább ismertetett föltételek mellett játékbankra nyitására ad engedélyt Csonka-magyarországon. Miután a kormány demitijének fontátás nélküli igazságában józan ember nem kételkedhetik, fölvetődik az a kérdés:

nem-e felelőtlen elemek járnak-kelek Berlinben, Párisban, Londonban, Amsterdamban levelekkel, okiratokkal, bankoknál és pénzemberekkel?

A külföldi bankoknál fölmutatott, hitelesített levelemások és okmányok szerint a játékbankra vonatkozó tárgyalások 1927 május 14-én kezdődtek Budapesten és május 23-án már be is fejeződtek volna. Az ajánlattevő Részvénytársaság memorandumában foglalta-

kon kívül bizonyos mellőzhetetlen föltételek mondatnak ki ahhoz, hogy a részvénytársaság a játékkaszinó létesítésére kért engedélyt elnyerhesse és hogy az engedélynek 30 éven át a birtokában maradjasson.

A játékkaszinót a Balaton partjára tervezik, pontosan: Aliga és Siófok között.

A külföldi tőkecsoportnak, amelynek a koncessziót tovább adnak, legalább 10 millió dollárral (57 millió pengővel) kell rendelkeznie. Ebből legalább 24 millió pengő befektetéssel tartoznak 500 szobás luxusszállót építtetni, továbbá egy kaszinót persze. Azonkívül kisebb költséggel még néhány dependencé-t. Köteles a kaszinó egy színházat építtetni és egy autodromot;

tíz évenként egy, legalább 100 ágyas kórházat.

Végül tartozik a pénzesoport az üzeméhez legalább 2000 embert alkalmazni: B-listásokat, hadi rokkantokat, özvegyeket és árvaakat. Kivánjuk továbbá, hogy az állampénztárnak legalább évi 10 millió pengővel legyen garantálva a kaszinóból neki kijáró 40%-os minimális nyereségreszese. Ezek a föltételek, amelyek mellett a kaszinóengedély megkapható lenne! Bennünket azonban, pillanatnyilag legalább, kevésbé érdekelnek a pénzesoportok tárgyalásai és számitásai. Sokkal lényegesebb és nemzeti szempontból aggályosabb: hogyan lehetséges, hogy ezek az alkuszok

levelek és egyéb okiratok budapesti közjegyzőtől hitelesített másolataival, sőt a külföldi konzulatusaik fordításaival és hitelesítő záradékaival ellátott sokszorosított ványaival házalhatnak?

A tárgyalások a külföldi pénzesoportokkal egyébként még folynak...

informálva vagyok, pedig elég sürű és elég megbízható információim vannak a maguk szomszédjáról, a Bratianu-rezsim utolsó hónapjait éli. Kétségbeesítő a román állam belső helyzete a kétségbeesítő lelkiállapotban van minden jobbérzésű polgára is. Hogy Titulescu most ilyen demonstratív és ilyen leplezetlenül hódol fordított Bratianuéknek, az egy igen szimplomatikus jelenség. Titulescu elteszt magát, Titulescu a jövőre számí, Titulescu passzibilis akar lenni, ezért menekül a Bratianu-társaság süllyedő hajójáról. Hogy kinek a jóvetelére, milyen fordulatra számí? Mondja ki egész bátran, azért kérde, mert

Carol herceg jövőjéről akar valamit hallani.

Persze! Nézze, kérem, nekem nincs titkolni valóm. En igazán, testtel-lelekkel a herceg ügyét pártfogoltam és neki ódandó híre voltam azért, mert, őszinte meggyőződésem szerint, Carol herceg trónrajutása az európai békének igen nagy, mondhatni döntő nyeresége volna. El lehet róla mondani mindent, csak egyet nem, hogy ne volna békés hajlandósága ember. Csak figyelmesen el kell olvasni manifestumának a külpolitikára vonatkozó passzusait és minden részrehajlás nélküli ember el kell, hogy ismerje, hogy azokban a sorokban igen komoly és nagy igérettek rejtőztek. Fölreismerik a herceget. Nagyon jóakarata és becsületos törekvései ember ő, aki sokkal műveltebb és sokkal intelligensebb, mintsem a Bratianuék propagandája nyomán általában tartják. Persze, most várná ki, amíg az idők megérnek. Hogy miért nem sikerült a tavasz válfalkozása? Nyilván elmondhatom. Egy fiatallebert alkalmazzunk bizonyos technikát természetű munkára. Ez a fiatallebert az én munkatársam volt, nekem őt egy harmadik közös ismerősöm ajánlotta és én megbíztam benne. Pedig előrelt az első percelt fogva és minden északra, míhlyt a munkáját befejezte, pontosan és részletesen beszámolt arról, ami a nap folyamán történt. A „Daily Express” szerkesztőségének. A „Daily Express” aztán, amikor elérkezettnek látta az időt, kirohantotta a nagy szenzációra. Szent meggyőződésem, ha egy szenzációra éhes újság bele nem akasz-kodik, ma Carol Bukarestben ülne a román királyi trónon és sok-sok minden másként állana keleti Európában.

Mikor üt megint az óra? Abból a kölesből, amit Románia most kánni fog, ha ugyan megkapja, vajmi kevés jut produktív célokra. Hiszen már most, előre, hajba kapnak a liberális politikusok, ki mennyit kapjon a kőből! Abban az országban, ahol egy lemondott kormány egyszerűen kiürit az államkasszát, minden lehetséges. Amint elfogy a pénz, újból kezdődnek a bajok és pedig súlyosabb formában. Carol tanult a leckéből, sokkal nyugodtabb, sokkal zárkózottabb, sokkal erősebb, sebben él, szüksége volt erre a próbatételre.

Másodszor nem éri már baleset.

Aztán meg tudja-e, milyen titkok és szörnyűségek rejtőznek ilyen keleti diktatúrák leple alatt? Titkok lapanganak Bratianuék spanyolfalai mögött is. Ha ez a spanyolfal eldőlt, útni fog Carol herceg órája...

Beszélgetés Mr. Dudley Heathcottal egy dunaparti szálló barjában

Mr. Dudley Heathcot volt Carol herceg managerje, aki őt a bukaresti trónra akarta ültetni

„Ha eldőlt a Bratianu-regime spanyolfala, akkor út Carol herceg órája!”

(A Reggel tudósítójától.) Mr. Dudley Heathcot a modern újságírás egyik igen különös fajtájának tisztavéri képviselője. Azé az újságíró, aki nem elégszik meg azzal, hogy az eseményeket följegyezze és kommentálja, hanem maga is belekén a történelem külföldi és a maga szívevédelme, megátálása s róla talán érdekel szerint karmángozza azt. Ismert újságíró volt Mr. Heathcot a múltban is, de a hír ez ér tavaszán kapta számára a nevet, amikor kiderült, hogy Carol herceg, a román extrám-örökös, babul sikerült vállalkozásai a vezette, ő szerkeszt, s az ő kezében voltak ennek a kalandos vállalkozásnak a gyepfőzárói.

Mi hozta most Budapestre, ki tudná megmondani?

Szombat éjszaka érkezett és vasárnap este már robogott tovább Párisba. Csondesen mosolyogva és cigarettázva üldögél a nagy dunaparti szálló barjában olyan kedélyesen nyárszopolgári nyugalommal és kényelmesen hátradőlve karo-székében, mint akki csupán turistákai kirándulásig vezetett a kónkuli melegeben a magyar forrásba. Pedig e mosoly mögött mi minden rejtőzik. Külsejéről a nagy kalandos újságíróról semki se olvashat le. Széles váll, zömök, nyugodt és föltűnés-nélküli áltozók szász típusú angol uriember, nevével lehet, igen halk a beszéde, de elég őt perencyi diskurzus és a szavak mögötti szil-buettek szuhannak el, európai államférfiak, kalandorok, forradalmárok, nők, férfiak reggely s az ember nyomban megéri, hogy akció diskurál, az igen alaposan ismeri azokat a hátsó átalakat, amelyek az európai világban bors-kétségkísérőhöz vezetnek.

Hogy milyen színen látom a nagy világ-politikát? Ugy-e, magyar szempontból kérde? En úgy vélem, hogy a helyzet járul. Se Rothermere lordtól, se mástól nem lehet és nem szabad esodát várni, de annyi bizonyos, hogy a világ közéletének alaposan megértőzt. Hogy ez a fordulat mikor termi meg a maga közélfogható gyümölcsét? Talán hamarosan! Csak egyről nem szabad meg-jedetkeznie. Arról, hogy az ellenfél se nyug-szik. A csék is, a románok is rettentő erő-feszítéseket tesznek arra, hogy az angol-szász közvéleményt a maguk javára megdolgozzák. A londoni esch követség hatalmas büdzsével dolgozott már a múltban is, ez a költségvétel most alaposan megnövekedett s

a be nem avatott el sem képzele, milyen olvasatlanul peregnék a milliók, igaz, hogy leimilliók, a párisi aszfalt.

A fontos azonban nem ez, hanem az a körülmény, hogy Magyarország mindegyik szomszédjának hallatlan belső nehézségekkel kell megküzdenie. A legnagyobbak ezek a nehézségek természetesen Romániában. Ahogy én

Figyelmeztetés!

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben hasonló nevű és hasonló kivétel kályhák hoztak forgalomba, kénytelenek vagyunk a kályhánk iránt érdeklődő közönséget figyelmeztetni, hogy az eredeti „American Heating” folytatólag kályhák Budapestén kizárólag a vezérképviseletnél (Andrássy-ut 17), vidéken pedig a következő helyeken kaphatók: Székesfehérváron: Keen kályhagyár, Győrben: Roth és Székely, Cegléden: Berger Lipót és Fiai Rt. Saját érdekében kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy a kályhák megtekintésénél föltétlenül ügyeljen az „American Heating” megjelölésre.

„American Heating” kályha- és gépgyár Rt. igazgatósága.

AMERICAN HEATING
VI, Andrássy-ut 17
Telefon: Aut. 275-87.

A nagy hűségben

nélkülözhetetlen a valódi

DIANA
sósorszesz

Cdít, frissít, erősít

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivételg, garnitúrák nagy választékban a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett" ápolatók

BLAU GÉZA
Podmaniczky-utca 18. szám

— A Szaboles-utcai gyilkost vasárnap be-
szállították az ügyészség fogházába. Láng Jó-
zsef gyárimunkást, aki szombaton este a Szabo-
les-utca 28. számú ház előtt egy konyhakés-
sel agyonszúrta Tatai László napszámost, va-
sárnap szállították be az ügyészség. Markó-
utcai fogházába. A vizsgálóbíró előtt Láng
azaz védekezett, hogy tettét feltétlenül igazol-
ta. Kihallgatták Lángné is, aki el-
mondta, hogy férje állandóan részegeskedett
és amikor ittas fövel hazajött, őt rendszerint
súlyosan inzultálta. Így történt ez tegnap is.
Lángné kimennekült az utcára, ahol véletlenül
szembetalálkozott Tataival. Láng konyhakés-
szel a keszében üldözte feleségét és amikor Ta-
tai meglátta, nekirohant és leszúrta. Láng
ezután visszament lakásába és a véres kést a
szemesládába dugta. Láng Józsefet az ügyés-
ség indítvány alapján a vizsgálóbíró szándé-
kos emberölés címén előzetes letartóztatásba
helyezte. A vizsgálóbíró elrendelte Tatai holt-
testének felföldelését is.

— Adatta négyhónapos gyermekét egy kisleány-
nak és többet nem jelentkezett. A Szekszárdi ut 28.
számú ház közelében egy ismeretlen nő adta négy-
hónaposnak látszó leánykáját Izsó Anna 8 éves
gyermeknek, akinek szülei a Váci-ut 193. számú ház-
ban laknak. Az ismeretlen nő megkérte a kisleányt,
hogy a csecsemőre vigyázzon és többet nem tért
vissza. A rendőrség a csecsemő anyjának felkutatá-
sára nyomozást indított.

— Nemzetközi zsebmetsző fogott a rendőrség
vasárnap egy dunai hajón. Egy amerikai
állampolgár, Charles Stanley Ronay vasárnap
felmentést tett a rendőrségen, hogy a Saturnus
nevű dunai gőzösön, amellyel pénteken ér-
kezett Budapestre, veszedelmes zsebmetsző gar-
radálkodott. Ronay elmondta, hogy a hajó
Ruszeskunál viharba került s ekközben a harma-
dik osztály utasok bemennekülték a védett he-
lyekre s így az elsőosztályú fürdőkhöz is. Amikor
kiszállt a hajóról, akkor vette észre, hogy
utteleve és utiesekkönyve hiányzik és gyanúja
szerepe a tolvajlás a vihar zavarában törté-
netét. Gyanúja szerint a tolvajlást egy Liber-
wirth Brum nevű, 33 éves szécsországi fiatal-
ember követelte el. A rendőrség vasárnap a
főutabert Budapestén elfogja és a csekk-
könyvet meg is találta nála. Tizenhét darab
földoláros csekk volt a könyvben, ebből azon-
ban Liberwirth többet már beváltott és a pénzt
elkeltette. Liberwirth Brumot a rendőrség le-
fegykeztette és a fényképet megküldi a kül-
földi rendőrhatalmásoknak, mert valószínűleg
tűrik, hogy szomszédokban veszedelmes nemzet-
közi szélhómoszt és zsebmetszőt sikerült elfogni.

— Halálos fürdés vasárnap a Dunán. Ormáns János
45 éves művezető, aki vasárnap Bekásmeny-
nél fürdött a Dunában, hirtelen elmerült s többé
nem jött a felszínre. Holttestét késő este nem talál-
ták meg. — Vasárnap délután a Lánchíd badai ve-
gőnél egy 30 év körüli férfi holttestét fogták ki. Az
ismeretlen férfi haja barna, bajusza nyírott, ké-
keses fehér ing van rajta; körülbelül három napja
lehet a vízben. Személyazonosságának megállapí-
tására a nyomozást megindították.

— Egy betörő súlyosan megsebesítette Gás-
pár vámrőszázadost. Szegedről Jeleni A Reg-
gel tudósítja: Vasárnapra virradó éjjel betör-
ők jártak a Szeged közvetlen közelében levő
rőszkei postahivatalban. Gáspár József vámrő-
százados akkor érkezett a hivatal elé, amikor
onnan egy férfi székkel a hátán kirozott. Rá-
vetette magát a betörőre, aki revolvért veté
elő és a századosra lőtt, aki súlyosan megsebe-
sült. Időközben az egész falu felriadt és a vámrő-
százados tagjaival együtt a megszőkött betörő
keresésére indult, aki a székot elhagyva, eltűnt
a sötétben. Megállapították, hogy a hiva-
taltal levő Wertheim-szekrényt akarta ki-
nyitni, de ekkor megzavarták, mire alkuszait
a hivatalban felejtette és csak a postamester-
től 10 pengőt tartalmazó kasszáját vitte
magaival.

Az angol férfi divat

világszerte elismert szakértője, mr. John d'Orsay, be-
jelenti A Reggel-nek a szezon színeit és a frakk,
zakkó, sportöltöny szabásának és viseletének leg-
újabb változatait

Kék és szürke színek dominálnak. — Kétsoros szmoking — puha
selyeminggel. — Kék ruha, barna cipő, fekete nyakkendő, kemény
kalap. — A felöltők raglán-szabásuak. Sötét nyakkendők győzelme...

London, augusztus 3.

(A Reggel férficattudósítójától.) Ha kül-
földről érkezünk Angliába, nyomban szembe-
ötlök az angol uridivatnál nemesek a színek
hiánya, hanem a stílus egyformasága is. Fran-
ciaországban mindenki azt hordhatja, ami
neki tetszik, melékül, hogy feltűnő lenne. Lon-
donban a divatos versenyeken, klubokban,
színházban, társaságban, teánál, táncnál

mindenki a legfőbbkétesebb egyformasággal
öltözködik

s arra, aki megpróbálna, hogy valami újat ve-
gyen föl, úgy nézének, mint a holdkőre.
A jól öltözködő londoni uriember viselete alig
különbözik a tavalyitól és így egészen biztos,
hogy a fölterítéshatallal bekövetkező válto-
zásokat kompozitálta urak fogják bevezetni,
akik külföldön már kipróbálták azokat. Az

estélyi ruha

a legjobb példa erre! Az operaszezon megnyi-
tása az összes jól ismert angol gyallokat a
Covent Gardenba vonzotta. Kijelentem,
hogy néhány részleten kívül a jószabott frakk
normális szabása és nem tér el az eddig elfoga-
dott angol viselettől. A frakkabát az alakhoz
simult és feltétlenül nehéz ripszsellemmel van
bélve. A frakkszárnyak fölül erősen eldög-
tek és hegyesen végződnek. A nagy többség

fekete esontigombot visel és eltűntek a régi-
módi selyemmel áthúzott gombok.

A nadrágot igen hosszúak, szélesek és oldatu-
kon egy sor keskeny sima szinörvát. Ebben a
szezonban úgy egy- mint kétsoros fehér mel-
lénnyel viselnek, mindkét esetben igen keskeny
V alakú kirágással s mindkét esetben négy
gombbal. Minden fölöltőzött ember fehér
pólót visel és két gomblyukkal, visszatér-
lek a simpla kékötös, hegyes, szögletes ele-
kek. Az ing kézelőjének pontosan kell illeni a
frakkjához kihaítójához, ami még mindig igen
keskeny. A

kék öltöny

rendkívül divatos, szinte általános korai ebé-
deknl (angol ebéd), amelyek rendszerint nan-
fénylő kezdődnek. A frakknyakkendők
nagyon keskenyek és simla szárnyakkal. A
clac divatát multa, estélyi ruhákhoz cilinder
hordanak. A fiatalemberek rendkívül széles V
kivágású és széles szárnyú gallérakkal viselnek.
Az opera megnyitóstélyén ma minden
urón glaciéztűny volt. Újra divatos ez a vi-
selet, főképp, hogy a kezek tisztán maradjanak,
különböző helyiségekben, mint például ren-
deglő és színház.

Tánchoz azonban nem buznak keztűny.

Jellemző, hogy az estélyi ruhához a fiatal-
emberek estélyi köpcnyt viselnek.

Ezt a divatot a király honosította meg.

A köpcny nijnélküli. Az egyetlen, aki puha
tagot viselt, estélyi öltözködés: Mr. Arnold
Bennett volt, a kiváló regény- és drámaíró. Azt
hiszem, a puha ing nem illik a frakkhoz, ellen-
ben igenis illik a kontinensen oly divatos ké-
soros szmokinghoz. Le Touquetban láttam ki-
valóan öltözködő urakat

kétsoros szmokingban puha selyeminggel,
elegánsnak találtam. Valószínű, hogy ez a vi-
selet Angliában is tét fog hódítani. Newmar-
ketben a löversenyeken

a kék és szürke színű ruhák dominálnak.

A kék szín iránti előszeretést egészen kivé-
teles s a nagy verseny napján a divat két ve-
zető férfi: Lord Westminster és Lord Lon-
desborough anélkül, hogy összeheszték volna,
kételesen egyformán öltözködtek,

kék öltönyben elmosódott fehérszövésű
mintával.

Barna cipő, fekete nyakkendő s keménykalap
rőt rajtuk, vörös szegfűvel a gomblyukban.
Rendkívül divatos a kék sergészövet s mond-
hatnám, hogy az ezt követő legnépszerűbb szín
a szürke volt. Az egyetlen mintázás, ami lát-

ható, a csik, szürke anyagban kék vagy vörös
színzéssel.

Nagyon kevés barna ruhát viselnek.

Az egyetlen jól ösmert ur, akit barnában lát-
tam, Lord Blantford volt dohányzsinór ruhá-
jában. A felöltők többnyire raglán-szabásuak.
Föltűnt néhány őz-színű felöltő. Ugyszólván
minden jól ismert uron

sötét nyakkendő

volt: sötétkék, fekete és sötétzöld színekben.
Természetesen volt néhány mintás nyakkendő
is, de divatosabbak a simák. Sporthoz
könnyű Shetland-szövetet viselnek krém szin-
ben, továbbá kék, szürke és különösen zöld
színekben, minden mintázás nélkül. Szürke és
barna árnyalatú flanel szintén sok látható,
különösen melegbőz időben. Ebben a szezon-
ban a sportruházat bővebb; a kabát hosszabb,
mindkét oldalon szelvecce. John d'Orsay

— Tízszerezére növekedett a külföldi auto-
forgalom Németországban. Bécsből Jeleni
A Reggel tudósítja: Az osztrák Automobil-
klub és a Touring Klub kiuntatása szerint az
év első hat hónapjában 70.000 külföldi auto-
mobil futott be Ausztriába. Azon az alapon
számítva, hogy minden auto általában négy
utast hoz, akik öt napig maradnak Bécsben
s naponta 30 schillinget költenek, az autóturizm
külföldi résztvevői 42 millió schillinggel gazda-
goltak Ausztriát. Az Autóklubot 2900 külföldi
autós látogatták meg, ebből 34% német
volt és 0.5% délamerikai. A két halátszám
között a világ minden nemzetének autósai
szerepelnek, a magyarok 9%-kal. A külföldi
autóforgalomnak ezt a rendkívüli megjavulá-
sát — 1926-ban csak 9000, 1927-ben csak 17.000
külföldi auto fordult meg Ausztriában —
azzal magyarázzák, hogy az utak állandóan
javulnak és a külföldi autókát, amelyek
30 napig tartózkodnak Bécsben, nem adózta-
zzák meg többé.

„Punkt-Roller“

Ma már önnök is
modorosan állt fele-
sleges háttérrel
megszabadulni, ha a
genialis találmányt,
az „Punkt-Roller“-t
használja. A haj a
renyhe vékonyaság
következésképpen ké-
pzi. A „Punkt-Roller“
göngyöl, de annál
belsőbb szivóvázata által
az elbűvölő testrészen
természetes vékonyaság
idéz elő. A „Punkt-Roller“
szivóvázata a forgómozgás
következésképpen fokozódik,
mialatt a zsírszövetek fel-
oldódnak és a vékonyaság
munkáján megkönnyebbül.
A gimnasztikával, mely
ugyanazt a célt akarja
szolgálni, nem érheti el a
kivánt testrészen a zsí-
réteket eltüntetését. A
„Punkt-Roller“ azonban
mindig a kívánt testrészen
fejt ki hatását.
Használat után a „Punkt-
Roller“-et testrészen
mellé és élen ékes támasz
és azonnal észlelhető, hogy
a vékonyaság munkája a
felesleges háttérteket
kiválasztja. 5 percnyi hasz-
nát után több mint 2
órán keresztül észlelhető
a „Punkt-Roller“ hatása.

Ön meggyőződhet, hogy a „Punkt-
Roller“ használata mellett csipője,
melle, combja, lábszára, bokája
napról-napra karcsúbbá válik. Ve-
gyen magának azonnal egy
„Punkt-Roller“-t és ügyesen a
vedőjére: „Pont a homlokra“,
mert hamisítványok vannak for-
galomban és ne fogadjon el silány
munkátokat. A „Punkt-Roller“-t
Magyarországon: 21 — pengő, du-
pla „Punkt-Roller“ 30 — pengő,
dupla „Punkt-Roller“ kiskereskedő
szivókészletekkel 30 — pengő,
A „Punkt-Roller“ 1150 pengő.
Magyarországi egyedírtás:
MEDICO KÖTSZERSZÁR, VERŐ
BÉLA, RUDA PEST 76. IV. Váci-
UTCA 42. SZÜCS BÉLA, RUDA-
PEST V. VILMOS CSASZAR-UT
78. SZÁM.

Dr. KAJDACS szakorvos,

VII, József-körút 2. szám rendel: 10-4 és 7-8-ig férfi- és női betegeknek

Totzl bácsi vasárnapi aranylakodalma a Szegényházban 8 szál szekfűvel, fehér ruhás menyasszonnyal és kakaós uzsonnával...

(A Reggel tudósítójától.) Orgonazás és egy apácakórus vékony hangjai áradtak vasárnap délután a Szegényház ablakain át az Alsóerdőre: Totzl Mihály ünnepi aranylakodalma az Erzsébet-szeretkházban. Totzl bácsi a legnagyobb szegényházi család feje:

Tizenkilenc éve lakik a Szegényházban feleségével és éveken át ott élt vele felnőtt fia és lánya is.

Az 56-os szobából délután 1/3 órakor ünnepélyes menet indult meg: Totzl bácsi szürke szeretkházi nadrágja fölé öcska, kopott zsakettet öltött, mellette felesége menyegzői fehér ruhában tipex, kezében papírosban csomagolt nyolc szál szekfűvel. Ezt a csokrot kapta férjétől aranylakodalmi nászajándékul.

Mind a ketten 75 évesek.

Utánuk a két násznagy ünnepélyes, merev tartással, a régi világból való kopott feketében. Egy esomó öreg asszony kíváncsi még a nagy eseményre, hisz tizenöt éve nem fordult elő a

Szegényházban aranylakodalom. A Szegényház legtöbb lakója azonban láthatóan nem érdeklik az ünnepség iránt: szerteszét ülnek a padokon, pipáznak, kartáznak, bábáskolnak. Egy öreg tabornok lép Totzl bácsihoz, megrázza mindkettőjük kezét. Totzl néni még mindig varrni jár a tabornokokhoz... Ő a család egyetlen kereső tagja. A pap megáldja a gyűrűket és megható beszédet mond az ötven együtt töltött esztendő jelentőségéről.

Totzl bácsi könnyezni kezdene, de a felesége nem engedi.

meghúzza a karját, egyenesen kell állni. A szertartás után fénypépezés. A konyha mellett az igazgatóság uzsonnát ad az ünnepi család-nak. Totzl bácsi fél, hogy elkésik a kakaótól és tejeskakaótól. Az ünnepélyességet mindvégig csak a két násznagy őrzi meg. Az egyikől megkérdezzük, hogy hiányzik? Schöbert Nándor, hajdan dunszagad gyáros, a híres „mappal szék, éjjel ágy” földalója. Két esztendő óta Totzl bácsi szobatársa a Szegényházban.

Polgárháborúra izgat a szovjet de azért alá akarja írni a háboru-ellenes szerződést

Berlin, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A moszkvai komitern a világháború kitörésének tizennegyedik évfordulóján kiáltvánnyal fordult az egész világ munkásságához, amelyben felhívja őket, hogy a kapitalizmus háborújával szemben kezdjék meg a polgárháborút és a világháborút, és vigyék győzelemre a kommunizmus csemjéit.

Kun Béla, amióta visszatért Moszkvába, majdnem minden nap beszámolókat tesz arról, hogy a „külföldi tevékenységéről”.

Azt hangoztatja, hogy a szakszervezetek mindenütt a szociáldemokraták befolyása alatt állnak és a kommunizmus legközelebbi feladata az, hogy minden erővel törekedjen a szakszervezetek meggyőzésére. Az orosz lapok nagyon sokat foglalkoznak a Kellogg-szerződéssel és nem csupán a titkok abból, hogy a szovjetkormány szívesen aláírja a paktumot, amár alig jelent többet egy semmitmondó gesztusnál.

Moszkvában várják, hogy Párisból meghívást küldjenek a szovjetkormánynak, hogy csatlakozzék a szerződés aláíró hatalmakhoz.

Shanghai ötven millió dollár költséggel modern várossá alakítják át

London, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Shanghai-ből jelentik, hogy a kínai kormány elhatározta, hogy

Shanghai amerikai és európai fővárosok mintájára egészen modern nagyvárossá alakítja át.

Ezek az átépítési munkálatok 50 millió dollárba fognak kerülni.

Coolidge aláírásával elfogatóparancsot adott ki egy petróleumkirály ellen. Denverből táviratozzák: Az ismeretes Teapot-Domo petróleum-ügy egyik főtanúja, Harry Blackmer nagytőkes és petróleummágnás ellen, aki már évek óta Franciaországban tartózkodik, hogy a tanuvallomás elől kivonja magát, most presidential-warrantot, vagyis Coolidge elnök és Kellogg államtitkár aláírásával ellátott elfogatóparancsot bocsátottak ki, amely Blackmer kádatisára is indítványt tartalmaz. Blackmer ellen adórellomással kapcsolatosan tett hamis eskü miatt emeltek vádat.

„Dolgozó Asszonyok Lapja” új száma Madzsar Alice, Nemesné M. Márta, Gyarmati Mária, Szente Ila, Dr. Lenárt Edit, Dr. Nagy Tivadar, Fedák Agota, Rónák Eva és a szerkesztő, Dr. Brady Ernőné írta. Félár: 3 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jókai-utca 4.

— A telegkönyvi „magániroda” jelentősen drágítja a telegkönyvi iratok megszerzését. (Lérvé a szerkesztőhöz.) Mélyen tisztelt szerkesztő uram, ambar a mai világban kevés remény van arra, hogy befejezett tényeken változtassanak, megis megkísérlem az illetékesek figyelmét az Ön nagybecsi lapja útján felhívni a telegkönyvi „magániroda” néma, a közérdekkel szöveg ellentétben álló rejtelmére. Először, mint a telegkönyvi speciális hozzáértője, kijelentem, hogy ilyen módon és formában engedélyezett telegkönyvi „magániroda” sehol a kerék világban nem található. A külföldi példákra való hivatkozás tehát erősen sérti és legfőbb laikusok előtt hangulat-keltésre alkalmas. A magániroda célja, a felhatalmazás híradás szerint, hogy Budapest mindhárom telegkönyvi hatóságának teljes anyagát — 91.000 telegkönyvi betétet — lefényképeztesse és délután is felvilágosítással szolgáljon a feleknél. A „magániroda” mindvégig betét másolási engedélyért 30 fillért fizet a kintstárnak, ezzel szemben a telegkönyvi hivatalok tartoznak a „magánirodának” futtató és világítás díjával. Gondoljuk el, itt minimálisan 400.000 oldal lefényképezéséről van szó. Ehhez a munkához legalább 40.000 lúdal lemez és ugyanennyi másolópapír szükséges. A nagyköltésű munkálatokra kiadott tőkét természetesen a publikumtól fogja a „magániroda” visszavágni. Eddig a publikum a telegkönyvi hivataltól oldalanként 80 fillért és ikenként 3 pengő 20 fillért kapott másolatot, most azonban a „magániroda” rezsiköltségei és nyeresége érdekében megdrágítja majd a telegkönyvi iratok megszerzését, legalább 50—60%-kal, ha nem többel. Igaza van annak a budapesti bírónak, aki az igazságügyminiszteriumban lezajlott anketon nyíltan megmondta, hogy a „magániroda” a telegkönyvi jogot a szó legteljesebb értelmében iparosítja. Keresem az okát, miért volt erre szükség? Nem találok! Jogi vonatkozásaiiban, főleg a közhitelenség szempontjából veszedelmes és aggasztó kezdeményezés, politikailag pedig a lehető legzseresestelenebb, mert újra tág teret nyit a gyanúnak, találgatásnak és szöbeszédnek. Különösen tisztelettel: egy volt kir. táblabíró. (Teljes cím és névaláírás.)

— Befordult és majdnem belefullt az angolparki tóba egy reszék asztalos. Ifj. Rebasz Mihály asztalossgé szombat este az angolparkban mulatott és beült egy csónakba. Mivel itas állapotban volt, a csónakból a vízbe esett. Kimentették és a mentők a Rókus-kórházba szállították. Állapota súlyos.

— Henderson és Vandervele beszéltek a szocialista internacionale vasárnapi ülésén. Oslóból jelenti A Reggel tudósítója: A szocialista Internacionale vasárnapi ülését Henderson angol delegátus nyitotta meg. Beszédében bővebben foglalkozott a Népszövetséggel és hangoztatta, hogy a Népszövetség csak szocialista alapon teremtheti meg a világéket. Utána Vandervele mondott beszédet, amelyben a jövőteli problémát fejtegette. Hangoztatta, hogy a szocialisták a jövőteli mellett foglalkodni állást, de azt kívánják, hogy Németországra ne rojjanak súlyos jövőteli terhek. Azt is kívánják, hogy a szövetségesek háborús adósságokat érvénytelenítsék, végül követelik a Rajna-vidék azonnali kiürítését, a fegyverkezés rögtön megszüntetését és a népek önrendelkezési jogának teljes érvényrejtését.

— Debreceen leszállították a kenyér árat. Debreceenből táviratozzák: A debreceni pékek a fehér kenyér árat 32 fillérről 46 fillérré, a félbarna kenyér árat 44 fillérről 36 fillérré, a barna kenyér árat pedig 34 fillérről 26 fillérré, a kiffi és sütemény ára maradt 6, illetve 5 fillér.

— Tízzer angol frontharos érkezett Franciaországba. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Szombaton hozzátartozói kíséretében 10.000 angol frontharos érkezett Calaisbe, ahonnan vonaton szállítják őket az észak-franciaországi harterekre. Ez a francia-angol fegyverbarátsági tüntetés mely megilletést kelt az egész országban. A francia kormány képviselői, továbbá több tabornagy és tábornok utazott az angol legiónáriusok el, akiknek utal valóóság diadalmenet volt. Hétfőn a walesi herceg repülőgéppel érkezik meg és a legiónáriusokkal együtt vesz részt az egész záradékot, amelynek végső pontja Páris lesz.

— Halálozás. Özv. Schwarz Mária hosszas szenvedés után vasárnap délután meghalt 93 éves korában. Az elhunytat Szabo Károly tanár, újságíró kollégának édesanyját gyászolja.

— A Magyar Uri Kaszinó elnöke, zlt. Csécsy János nagy, alálaborung annak a közlésére kéri A Reggel-t, hogy az ő vezetése alatt álló kaszinóban tag csak az lenni, akik kello ajánlás és kifizetés után felvesznek. Aki nem tag, be sem juthat a helyiségekbe.

Balatonvilágosan
a Balaton egyik legszebb tirdőtelepén

Balatonvilágosi Pensio

Előrendelő könyve
Gyönyörű fekvés. Kifutó vasuti összeköttetés

Szent István-heti országos

Mezőgazdasági kiállítás

Budapest augusztus 18-tól 27-ig

Kiállítási iroda: Wesselenyi-utca 2. Telefon: J. 434-42

Autó-, motorkerékpár-

gumidefekt nincs többé,
ha „ELFIE” tömővédőszalag van a kerekére szerelve.

Készszággal küld leírást és bemutatót: okl. vegyész-mérnök.

TÉRI TIHAMÉR
Budapest V. Erzsébet-tér 13. sz.
Telefonszám: Automata 800-21

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

remélem, jó sokat ír nekünk ma reggel?

— Micsoda perfidia lakozik e kérdés és kérés mögött! A szezon most abussza a legedesebbet, a vénasszonyok nyara valahol a pilisi hegyek mögött bujkál, igazgatok, művészek, zenészek, drámai, operett- s rummy-művészek közt, külföldi luxushotelekben, szanatóriumokban és belföldi strandokon készülnek a szeptember-végi startra és kegyed tőlem színházi szenzációkat, társadalmi eseményeket, hawvas, józsu történeteket vár? Hol lát, olvas, hall ilyesmit?

— A Reggelben! Bízalom az ősi erényben! Lásza, az Operát is pótolja az Allatkert. Szabadna tudnom például, mi lesz az újság a m. kir. Operaházban?

— Szeptember 18-án nyit, persze, magyar operával: „A Farsangi lakodalmat”-mal vagy a „Bánk bán”-nal. A próbák augusztus 20-án indulnak...

— Új akvizíciók?

— Budget híján aligha, ellenben két jóhangú fiatal ösztöndíjas baritonista...

— Új operák?

— Egy Dohnányi-vigopera, egy komolyabb Hubay-opera, három egyfelvonásos legmodernebbekből: Sztravinszki „Oedipus rex”-e, amelyet, az eredetihez híven, nálunk is latin szöveggel énekelnek, ehhez egy Hindemith és egy Falla. Reprizek olyan újszerű rendezéssel, hogy szinte premiereknek számítanak, mint „A Rajna kincse” és egyéb wagneriségek. Mindenképp pedig Gluck „Orfeusz”-a, amely Márkus László keze alatt valóságos rendezői bosszorkányságnak ígérkezik, annyira az lesz a jelszó, hogy itt az áriák és recitatívók egy-siku játéka bármely megmozgatásával és pantomim beállításával drámai gesztust és cselszöveget pótoljanak.

— Be intelligensen mondta, egy szót sem értek belőle. Radnay Pesten van?

— Még mindig Leányfalun, ahol súlyos betegség után lábadozik. De Márkus László már nekifutott a munkának, ugyanis a Szent István-napi ünnepségek terveit készíti...

— Mi lesz az ökörsütés helyett?

— Ne nyugtalankodjék! Ökörsütés is lesz. Még Stefánia-úti fölronulás. Csak stilusosabb és művészebb, mint az utóbbi években.

— Ideje!

— Az idén 300 lovas, vagy 600 nyalogos és 12 nagy díszkocsi vonul föl a Stefánia. Az egész kétkilométeres fölronulás a magyar mulati és a keserves jelent fogja ábrázolni s a végén fölcsendül az a bizonyos bízalom, amely nélkül elvünk nem érdemes.

— A színházak is ott lesznek?

— Ott bizony, saját ötletű pótkocsikkal. Ami pedig az Ön ökörsütését illeti, oly nemes cécó alakjában tervezi Márkus, amilyen az „Egy magyar nábob” néppünetpélya. Jókai magyar és úr fantáziája kellett hozzá! Az ökörs nagy magány sül, ezalatt 30–60 méteres színpadokon pantomim és egyéb látványosságok szórakoztatnak és köröskörül a magyar nép különböző cledeti készülnek sajátos módon: halászkok halászlét, csikósok kitalós kását, juhászok bürgepaprikást, széklelek tofókat, flekkent, vargabélest, matyó menyecskéket töltölképpasztat...

— Ne folytassa, mert nem bírom ki huszadikáig! Nem lehetne holnap ez a néppünetpélya?

— Intézzé el Márkus főrendező úrral, aki most sok mindenre hajlamos, mert igen szép

darab földet bejárt. Ostende után egy kicsit Bayreuthban nyaralt, ahol a próbákat nézte, mert a Festspiel-e-k ott még nem kezdődtek el. Megnyugtatom, hogy Wagner Siegfried épp úgy a kapuban áll és kinéz vendég után, mint Matyi a Városligetben, ha nem telne meg a nyári-köszinháza. Salzburgban azonban látott ünnepi előadást. A „Perchten-spiel”-t, amelyet néhányan — jobb híján — az idei salzburgi szezon szenzációjának mondanak. Kitűnő főrendezőknél erről az előadásról az a véleménye, hogy ilyen sületlenséget rég nem látott s emmi készületlenségért itt, ahogy délután a Newyorkban mondják, kézsre csinálnak az embert. Egyébként Reinhardt — óvalosan! — lával tartja magát...

— Appropos Reinhardt! Mit tud Pécsi Blanka vendégszereléséről Salzburgban?

— Szerdán utazik és Hoffmannsthal „Der Schweiger” című darabjában augusztus 23-án, 26-án és 30-án lép föl. Ez a darab arisztokrata miliőben játszódik és Frau Pécsi — Huberta nevű dámadt alakít. Ha berálik, amiben nincs kétségem, esetleg az új hét pécsettől örzött Hauptmann Gerhart-darabban is szerepel lehet.

— Jó, hogy eszembe jutalt. Nem tud közelebbi doktor Benvenuto Hauptmann, a nagy költő fia és zu Schaumburg-Lippe Elise lakodalmáról?

— Paraszúra. A romantikus Dwasieden-kastélyban tartották, amely a Keleti-tenger partján, százados bükkfaerdőben épült. Ebbe a főuri házba, amelyet Hauptmann féltelen-dőre nyaralóul bérlet, gyűlt egybe a lakodalmass vendégség. Élén zu Schaumburg-Lippe Adolf herceggel és hercegnével — minden meg-előző berlini susmogás ellenére. Berlin W. ugyanis előre kisütötte, hogy a hercegi család nem akar tudni a „mezuliansz”-ról és távol-tételével fog tüntetni. Mondom, nem így lett. Márcsak azért sem, mert maga a herceg is, annak idején, szerelmből nősült...

— Vagy úgy!

— Ne vagy-ugyozzon! Minden rendjén van, ahogy történt. Az öreg Hauptmann nagyon önértetesen azzal a toasztal ürtelte poharat, hogy menyecze a lépéssel fölfelé ment az élet latorjáján, nem pedig lefelé.

— Igynak az öreg Gerhardt egészségre! És mi van legújabb drámájával?

— Azzal, amelyet eddig mindössze még csak Reinhardt berlini dolgozószobájában olvastak föl becsületlenszóra és amelynek még címe sincs? Mondhatom, nem spórol a kiváncsisággal. De teljék öröme, itt a darab rövid tartalma: A volkenhaini polgármester, aki gazdag hollandi özvegyt vett feleségül, harmonikus életet él, nagy házat visz és sok vendéget gyűjt házában. A társadalom sokféle rétege, fajta és felekezetek találkoznak itt és először örömteljesek, udvariasak, fegyelmezettek, aztán ingerültek és agresszívek egymással. Mesteri diallektikában fölzakadnak a nézeteltérések: például zsidó vitázik a gróffal és püspökkel. De az őszinte megmutatkozás ragyallóan világos és maga a vendégszerető ház, amely a tenger olajkima tükréhez hasonlított az első fölronulásban, a darab végére pokoli förgöget, egy dantei bacchanália képét mutatja, ahol a nyegvenézes polgármesternek épp úgy van tombol, mint egy tízen-néggyez mulatt eszéledőbny... A darab egyetlen fölronulásból áll és a kevesek szerint, akik hallották, lélekzet nélkül hagyja ott az ember.

— O, örökijje költő. Hány éves?

— Hatvanöt éves lánny. Azt mondják Berlinben, ez a legújabb alkotás egész pályája te-

leje...

— Már hallottunk itt párisi, londoni, karlsbadi magyarokról, mit tud professzor uram, Berlinben élő hazánkijáiról és -háiról?

— Maga vadevezős, csak nem hiszi, hogy zavarba hoz! Remek természetem van Berlinből, magam arattam. Hát tudja meg, hogy a német főváros legfrissebb és legkapósabb moztartaja, hogy úgy mondjam, bányakijáiról, egy magyar fraska: Nagy Katónak hívják az eszemadót. Itthoni kispolgári környezetéből másfél éve, egy tavaszi napon eltűnt, bubifrizurás feje megrészegült attól a sok zagyvaságtól, amé maguk összefirkálnak és meg sem állott Berlinig. Itt aztán egy esztendeig nyomorgott, kopalt és bolygott, amíg végre a filmnél sikerült valahogy elhelyezkednie. Egészen kis, jelentéktelen szerepek után a „Durchgängerin” című filmben arattott olyan kolosszális sikert, hogy teljes felelősséggel tudatában mondom: Nagy Kató a pillanatban Berlin szenzációja. A film Fräulein Kato hazuról való elugrását, berlini megpróbáltatását mutatja bc, az utolsó képhén persze, férjhez megy a leghíresebb filmrendezőhöz...

— No, de...

— Ne fogózzék meg, mert el fog esni. Nagy Kató a nyíron valóban férjhez ment egy Dávid nevű tekintélyes és tehetséges filmrendezőhöz, akinek rezsije alatt most csinálják a „Revolucion der Backsche” című filmet, amelyhez még egy magyar szereplő sodródott...

— Na de...

— Aderek, körér Szencs, aki különben Prof. dr. Szőke Szakáll kabaréjához szerződött.

— Majd kinyitja a berlini Szencsládat! És berlini plety! Supa fül csyogok!

— Ami nem kerülhet különösebb megerőltetésbe. Hegyeze hát Midasom! Emlékszik Meccsery Ilvára, a Király-Színház kárának a rovattal olykor sikerrel szereplő tagjára, aki egyszerre eltűnt az operettből, a Newyork étteremből, szerencsén, ifjú magánai köréből. A szép Meccsery Berlinben kötött ki, ahol ugyasint a filmhez került. Már két jó szerepet is játszott. Land rendező keze alatt. Haimann ur, a Super-film tulajdonosa őt tartja a legedesebben mosolygó fluszinszésznek. Na!

— Cest le guerre! De térjünk vissza aranykulással ékes honunkba. Igaz, hogy Sebestyén Géza megérkezett?

— Hírlik. Ellenben igaz, hogy a Városi szep-tember elsején nyit a „Régi nyár”-ral s merőben új szereposztással, amely még — a jövő tika. A soron következő újdonság operett, amelyet kizáróan Békefi-Lajtai írt: a „Párisi divat” s úgy hallom, hogy ettől függetlenül komoly tárgyalások indultak a Városi Színház és Kosáry Emmy között. Kosáry egyébként sikeres fordultóról vasárnap reggel érkezett meg Pestre s egyaránt itt tartózkodás után továbbbogarolt Földvárara. A művésznő szeptemberben a „Cárcvics”-eset turnéra hívják, októbertől a bécsi Johann Strauss-Theater szerelné lekötni és Berlin is aspirál szezonjára. De, hiába, az ő-hozza mindig a legesbítőbb s így van rá kilátás, hogy Kosáry jáltsza el Sebestyénát a „Szép Heléná”-t. S. Géza egyébként „Rip”-et és a „Corneville”-t is föl akarja újítani...

— Na ne... Ott volt az első premieren?

— Az első sorban. Ha tudná, ki ült melletttem? A Teréz körúti Színpad szombat esti kapu-nyitása ettől eltérte remekül sikerült. A kis színház zsufofósáig megtelt. Szőke Szakáll, Békefi és egy tucat ismert kabarészínész, akik még nem játszanak, előttek egy kicsit tanulni minden bányához. Hát tőle aztán lehet is!

Az idei nyár slágeroperettje

A RÉGINYÁR

minden este és vasárnap délután is a

Budai Színkörben

E héten

55-63. előadás-sorozat

Tomboló siker! — Nagy Endre ragyogó konferánszai.

— Salamon Béla szenzációs alakítása két bohózatban. —

Rajna Alice utólérhetetlen kabinetalakításai

a Teréz körúti Színpadon

Zsufolt ház előtt mutatta be szombat este a **Teréz körúti Színpad** reprizműsorát olyan tomboló sikerrel, hogy téli premiernek is beillt volna.

Nagy Endre két remek operettje, **Nófi**

Károly szípkorkázó szellemi bohózatai, **Faragó Sándor**, **Lőrincz Miklós** tréfái egytől-egyig gyönyörei a népszerű kis színház elmúlt szezonjának és most is viharos derűtség követte a kitűnő gárda mindegy szavát.

Ugyis, mint repriz (a vígjátéki részben), ugys mint premier (a konferanszié részben) pompásan felszerelt előadás. Nagy Endre aranyos és csipős (az olimpiászról, a gyufaiggyról, a pesti ember nyaralásáról beszél, minden szava robban, mint az Oppel rakétái). Salamon a nyári turné után kitűnő formát jut, a kisasszonyok lestrandolnak, Posner Magda elegáns jelenség, Rajna A. idiót komika — lehet többet kideálni?

— A Király?
— Egyelőre annyit, hogy Kabos Gyula a Királyba szerződött és Piccaver összel Ödön gazdánál vendég szerepel.

— Hírekre szomjazom! Legalább egy krigivell!

— Friss csapás! 1. A Nemzeti Színház még az igazak álmát susogja. Hevesi egy felvidéki birtokon nyaral, szerdán keresztülutazik Pesten, megy Salzburgba, Reinhardt nézi. E hó 18-án három napra nyit a Nemzeti: „Ocskay”-t, „János vitéz”-t és Hegedűs „Kossuth-ját” játszzák. A tagok és szerzők szerzte a nagyvilágban. Petheő Attila, ahogyan ő maga mondja, azért dolgozik a Horváth-kertben, hogy a télen át legyen miből a Nemzetiben játszania. 2. Egészen más: Zerkovitz vasárnap hazakeresztült Cortina d'Ampezzoból, ahol befejezte „Eltört a hegedű...” című operettjét. Az új Z. lesz a Király-Színház második udjondája. Főalakjai egy jazz-karmester — Irving berlinserü figura —, egy grófnő, aki a zenést szerelmében világgázseken át követi. A darab főszereplői mégsem ők, de 40 tagú jazz, amellyel

egy öreg cigány (valószínűleg Rózsahegy jöttse) áll szemben egy szál hegedűjével; a küzdelemből, amely persze szimbolikus, mégis ő kerül ki győztesen. (Szóval, új Jonny, azt a kutyafejűt!) 3. Lakatos László és Drégely Gábor új darabot írtak „Az utolsó lilium” címen. Stella Adorján és Márkus Alfréd vasárnap expressz-ajánlott csomagban adták postára frissen elkészült operettjüket. A kis csomagon „Roboz Imre, Balatonföldvár” címzés állott, amiből még maga is kitalálhatja, hogy az operettet a Víg-színház fogja játszani. 4. A Víg-színház két ifjú hőtagját elvitt a vidék: Komjáti Mária a szegedi, Pogány Irén a pozsonyi kassait társulat. Ugyanezek Pozsony-Kassára ment Czobor Imre hőszerelemesek. Vidor Ferikét — Bárdos hozzódította le — Berlinbe.

— Az én jó istenem áltesse! No most jöhet a...
— Ezúttal rejtély! Melyik pesti asszonyka a Hullámfürdő legpajzánabb, legjobb kedvű látogatója? A rejtély megfejtői között „Zsiga a családban” című regényt sorsoljuk ki.

— Talán mégis?
— Ellenállhatatlan. A Kaszinó oly népszerű gavallérja, akinek bajnoki kardjára nagy szükség lenne Amsterdamban, — kibékült... Vegye tudomásul egyszer és mindenkorra: Alle Liebe endet nicht. On revient toujours... Vissza-visszatérnek a tavaszi álmok...

* A Jardin augusztus 6. műsora. Tilda és Leo és Ariwana hercegnő vendégeitől naponta a legelőkelőbb közönség nézi végig a Jardinban.

népviselőtbe ültözött csoportján kívül az amerikai magyarok száztíz küldöttsége is részvesz a körmenetben. A sportkörök is belevonja a rendezéshez az ünnepségek programjába. Az ideai kerékpár- és motorkerékpársport lesz a vezető sportág; ez alkalommal fognak lefolyni Budapesten

a világbajnoki küzdelmek.

A fővárosba érkező gazdák részére meőgazdasági kiállítás rendeznek és ugyanezeken nyílik meg a kézműipari kiállítás is. A színházak és mozik ünnepi előadásán kívűl az ideai

a főváros három helyén lesznek nagyszabású népművelő-ságok: a Tattersallban, a Gellérthegyen és a Margitszigeten.

A Tattersall népművelő-ségének rendezését Márkus László, az Operaház főrendezője vállalta, akinek személye egy magában is garantálja a műsornak kitűnőségét és művészi nyújtását. A Gellérthegyen sorozatos népművelő-ságok lesznek.

Emlékeztet, hogy az 1927-es Szent István-nap legkisebített része a Gellérthegyi túrjátéka volt, ezt az ideai egykori időtátramra kibővítve megismétlik. A szigeti pólópályán magyar bucsu lesz és az erre a célra készült épületekben sport- és díszkiállítás. A városligetben az Operaház több tagjának részvételével pompás főnyomulást, az Iparesternok előtti téren nagy zenés ünnepélyt rendeznek. A nagyszabású előkészületekről Zilahy Dezső, a fővárosi főlegényforgalmi Hivatalának igazgatója a következőket mondotta:

— A rendezőség a legkisebített részre is kiterjedő figyelemmel készíti elő a Szent István-hétet. Munkánkban három irányelv vezet bennünket. Az első: a gondos propaganda. Vidéken színes plakátokon, a külföldi utazási lapokban érdekes cikkekben hívjuk föl az érdeklődést. A második: a változatos programnak, népszerű szórakozásoknak összkészítése. A harmadik: hogy a szórakozásokon fölül

a látogatók zavartalan kényelméről is gondoskodjunk.

Ezen a téren az elszállásolás, az élelmezés és a közlekedés sima lebonyolítása a főgondunk és azt hiszem, semmiféle panaszra nem lesz ok. Az ideai Szent István-hétől minden eddigigélt nagyobb forgalmat és sikert várunk.

Löwenstein kizárta feleségét az örökségből

Bruxelles, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Löwenstein Alfréd végrendeletét, amelyet egy londoni ügyvédiroda őrzött, felbontották és a végrendelet kihirdetése örösi megítéltetést hozott. A tragikus sorsu bankár

teljesen kizárta az örököseiből feleségét és főörökösevé 19 éves fiát tette meg.

Dolores del Rio

Ez a leány olyan, mint a vers. Mint Szép Ernő valamelyik verse, amő háború előtt, szép és gyermeki, jótékos és forró, bánatos és szeszias, hangfogós és egyszerű, — mely, mint a tenger, „Milyen jó lenne vékony, hűvös kezű megfogni, dugdosni, mint a gyermek a fűszerecskét, amelyet boldog debütánom a forrágból szerzett le. Egyetlen hangcsókád, a találatlan lübe lepkét, becsúzni lágy hajad, szép teljes szemed nézni, babrálni nyakláncoddal, beszélni csócsádsággal...” Az az érzés, hogy ez a leány nem festette ki arcát, amikor a fővárosi pályán lépett. Az az érzés, hogy nem is játszik, csak jön, megy, néz, nevet, sír, megrázza sűrű haját, idénygátra homlokát, kethasád a szája és rántja, csak úgy el önmagának (szerelem és fátall) minden szerepén keresztül. Az az érzés, hogy nem is mozisátró Hollywoodban, a Foxnál, — nem! nem a ma élő legnagyobb mozisátróadom! — hanem több emel: a legkisebített szépségű nő, akét ismerek, gyermek és mennyire asszony! párdus és pelyhes madárka, kristályos szépségű test, de lélekben is vonzó lágyaság... Most, amikor újra játszik, — „A Hold Leány” ő, a Kamarában —, az az érzés, hogy nehéz volt nélkülözni egész nyáron át és nem gőzöznök inni arcát és mozdulatát. (d.)

A Kamara mozgóképszínház szombati kapunyitása óta nemcsak, hogy állandóan zsúfolt, de pénztárai elől százával meneknek el az emberek, akik nem kaptak jegyet.

Reményi hangfokozó gerendája

által bármely hegedű sokkal szebb, erősebb, nemesebb hangot kap

Reményi

előrengő hegedűkészítő műtér VI. Király-utca 58 Quintesszta hárok

A Lidón magyarok győztek

a mondáinség, a pizsamák és az ékszeres olimpiászán

Zichy Tivi a tánc világbajnoka — Csekonics Pálné az ékszerversenyben második, pyamában első — Volpi gróf szenzációs estebédje — Renaissance-bál a Morosini-palotában

Venezia, augusztus 5.

(A Reggel alkalmi tudósítójától.) A nagy mondán nyári élet színhelye újra a Lido! Az Excelsiorban nines üres szoba, a Hotel des Bainsbe

nem hallani mást, mint magyar szót, — a Danielli előtt olyan szédítő nemzetközi korzó járunk, hogy Ostende, Dauville, Brighton megirigyelhet. Itt az egész olasz arisztokrácia, az amerikai dollárcárok, az angol felsőház, negyven-ötven százazata, német ipari kapitányok családjaikkal, akik egy német szót ki nem ejtenek, el is keresztelték őket

Anglais — made in Germany, viszont franciát alig látni. Az olasz-francia kölesönös antipátia sokkal mélyebb és mérgeesebb, mint azt általában gondolják! A magyar színek a mondáinség lidói olimpiászán az ifjú Zichy Tivadár gróf képviseli, akinél elegánsabb, jobb táncos itt sines

és a motort ugyanazzal a háborzongatóan bravuros biztonsággal vezeti, mint az autóját. Egyhangulag a népszerű Tivi grófnak ítélték a modern táncok világbajnokságát. Az ékszer-versenyben, a Chez vous-ba, a szép gróf Csekonics Pálné

győgyeivel

a második díjat, a pizsama-versenyben viszont az első díjat nyerte. Tegnap rendezte Volpi gróf. Mussolini néhány hete visszavonult zseniális pénzügyminisztere, az Excelsiorban a szezon legérdekesebb estebédje.

Háromszáz hölgy pizsamába, az urak zakókba, az egyetlen pizsamás férfi. — Volpi gróf.

A Lidón fürdőző nők toilettjei egyenesen szépségcsók. Nines is más, mint pizsama és nagy estélyi ruha. A pizsamák egész kínai szabásúak, az estélyi ruhákban győzött a merész színű muszlin, nagyon nagy dekoltázssal, a hákú hosszabbodó aljjal. Az urak a szmokinghoz, szellőnyűk, puha szelvényeket ciselnek, kis fekete nyakkendővel. Az ideai nyár nagy estélyi Morosini grófnő rendezte: fényes bált adott a Canale-Grandon levő palotájában Csekonics grófné tiszteletére. A nagyszerű ruhák, az elkepesztő ékszeres, a fényárban uszó renaissance-palota, által olasz ruhákba öltöztetett zenészekkel, lakájokkal:

tündéri film

benyomását tette. A Brianlím grófnő fekete

Veszünk, eladunk és művészielen javítunk

keleti szőnyegeket és antik bútor. „Antikart” Rt (Sternberg Z. J.) Dob-uten 31. sz., Kánczy-uten sarkán. Telefon: J. 403-68

Szent Istvánkor negyedmillió idegen érkezik Pestre,

ahol száztéle ünnepség, izgalmas világbajnoki küzdelmek és zavartalan kényelem várják a vendégeket

A Szent István-hét rendezőbizottsága hetek óta dolgozik az ünnepségek programjának összeállításán. Az előkészületek azt ígérk, hogy az ideai Szent István-hét a látványok erekelességében, gazdagságában és előrelátóan látogatottságában is minden eddigigélt fölül fog mutatni. A rendezőség a legelsőbabb revizió alá vette mindazokat a kisebb-nagyobb hibákat, amelyek az eddigi Szent István-napok rendezése körül felmerültek és gondoskodott azoknak megszüntetéséről. Az ideai ebben Szent István-hétben mintegy 200.000 idegen kereste föl Budanestet és az ideai, a már is látható nagy érdeklődés után itelve, legalább

250.000-re

foj emelkedni ez a szám. A rendezőség nagy propagandával gondoskodik róla, hogy vidéken az elszakított területeken és külföldön is a legszélesebb körben tájékoztatás a közönséget a Szent István-hét eseményeiről, érdekeségeiről és utazási kedvezményeiről. A vasutak és a hajózárságok ezidén is 50%-os kedvezményt nyújtanak a Szent István-hét utasainak. Amig azonban az elmúlt évben csak néhány napig voltak érvényesek a kedvezményes jegyek, az ideai

augusztus 14-én kezdődik és egészen 31-ig tart a félárú jegyek érvényessége.

Ez a kedvezmény a 30 kilométernél távolabbiól érkezőkre vonatkozik, míg a kisebb távolságokban 19—21-e közötti időben lehet igénybevenni az 50%-os ármérséklést. Az egyházi körmenet, amelyet a Katolikus Szövetség rendez, az ideai még fényesebb lesz, mint tavaly volt. A felsőház a képviselőház és a törvényhatósági bizottság tagjain és a Falu-Szövetség

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket bármilyen drágábban vesz Székely Emil Király-utca 51. (Terész-templommal szemben.) Telefon

A Reggel magyar országut-ankétja

Hölgyek és urak együtt hajlának az ügétőn a keddi kettősfogatú amatőrversenyben. A keddi versenyprogramjának első száma a híres attrakció lesz. Az amatőr kettősfogatú hajlában először a ropelnek dánakhajók az urakkal együtt. Előreláthatólag öt fogat fog indulni: *Athos-Rendella* (dr. Moningh), *Öcsös-Alice* (Pekár), *Heller-Alabaster* (Halász), a *„Tip”* szerkesztője, *Brána-Bohna* (Laudon Józsefné) és esetleg még egy fogat, amit *Benkő Klári* fog hajlani. A hölgyek nem kaptak engedélyt, mert már mindkét nem győztek kettősfogatú versenyben. *Sz. Ágoston* már 60-as évével rekordot is állított föl az eddigi kettősfogatú versenyekben. Az izgalmasnak ígérkező vetélkeny az *Öcsös-Alice-fogat* a *favorit*.

VASÁRNAPI SPORT

A marathoni futásban óriási meglepetésre a francia színekben versenyző arab El Quafi győzött, Galambos rosszul lett és a 46-ik helyre esett vissza

Lemaradtak az összes favoritok. — Tíz futó mentőautón érkezett a Stadionba A 4×100 és 4×400 méteres stafétát Amerika olimpiai rekorddal nyerte, a nők stafétafutásában és magasugrásában Kanada győzött világrekorddal

Francia, amerikai és kanadai győzelemmel fejeződött be az atlétikai olimpiász

Amsterdam, augusztus 5.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Ma volt az olimpiai játékok nagy napja, amelynek legkiemelkedőbb eseménye a 42.195 kilométeres klasszikus marathoni futás volt. Délután 12 órakor még mindenki aggodva nézett az égre, mert az eső palatokban dőlve Amsterdam ragyogóan tisztá utcaira. Két órára ellátt az eső és derült az mosolygott a stadionra, amelyet a közönség az utolsó helyig megtöltött. A program első pontja a négyszer százméteres női staféta döntője volt, amelyet a négyszer százméteres férfi-staféta döntője követett. A női stafétában Kanada győzött az Egyesült Államok és Németország csapatai előtt, míg

a férfistafétát kemény végkiűzelem után az Egyesült Államok nyerte meg a végspurtban izgatottan fölryomult Németország előtt,

amely Kanadát a harmadik helyre szorította. Közben lebonyolították a női magasugrást, amelyben a világrekordot eddig 155.4 centiméterrel Anglia tartotta.

Győztes 150 centiméteres világrekorddal a kanadai Catherwood lett,

a második helyre Gisolf (Hollandia) került 156 centiméterrel. A holland közönség nagy újongással fogadta a hazai lobogó föl-vondását.

A maratoni futás résztvevői 3 óra után nagy izgalomban startoltak. Az indulók változatos dresszikkel színpompás képet mutattak. A tizezrekre menő közönség újongása közepette indult el és vonult ki a Stadionból

huszonnégy nemzetnek körülbelül hatvan versenyzője.

Az egyes utszakaszokról beérkező jelentések-ből sajnálatlalt kellett megállapítanunk, hogy a magyar Galambos mindjárt kezdetben lemaradt.

Verseny után kijelentette, hogy erős gyomor-bajának kiújulása akadályozta a futásban.

Öt kilométer után a japán Yamada vezetett a finn Martellin előtt. 9 kilométer után a finn Rastas nyomul föl a mezőny élére, mögötte a német Wanderer és Martellin, míg a magyar Galambos József az ötödik helyen volt. 13 kilométernél (51 perc) a belga Wilson vezetett. Wanderer és Yamada a nyomában. 16 kilométer után (1 óra 04 perc) Wanderer verekedte föl magát az élre, Yamada szívósan védi második helyét, míg

Galambost rosszullett fogja el és az ötödik helyről a huszadikra esik vissza.

21 kilométer után, a fél távon Yamada, Martellin és Ray (USA) már külön versenyt futnak, de

váratlanul előbukkan a háttérből a francia színekben futó arab: El Quafi.

aki fokozatosan behozza a vezetőket, majd az élre nyomul. A Stadion előtt két kilométerrel újabb „sötét” futó: Placa (Chile) tör előre és az arab versenyző mögé zárkózik föl. Fél hatkor harsona jelzi, hogy a futók a marathoni kapuhoz érkeztek. Az egész közönség föláll és nagy izgalommal lesi, hogy elcsúszk ki tűnik föl. Óriási meglepetésre

El Quafi, az arab bukkan ki először az alagút szájából.

Már vagy kétszáz métert fut a színes versenyző, amikor megjelenik mögötte Placa, majd, most már sürűbb egymásutánban, a többiek. Az első hat versenyző sorrendje a következő:

Olimpiai bajnok: El Quafi (francia arab) 2 ó. 32 p. 57 mp.

2. Placa (Chile) 200 méterrel.

3. Martellin (Franciaország) további 200 mé-

terrel.

4. Yamada (Japán).

5. Ray (USA).

6. Tsuda (Japán).

Galambos József 46-iknak futott be. Amikor El Quafi beérkezett a Stadionba,

bajtársai átnyújtották neki a nemzeti lobogót, amelyet vállára borított

és egy futotta a Stadionban az utolsó kört. Hetvenegy induló közül ötvenhat érkezett célba,

tizen mentőautón érkeztek be.

Az egyik versenyző, Belegna rosszul lett és kórházba kellett szállítani.

D. V.

Páris örömmámorban ünnepli az arab El Quafi váratlan marathoni győzelmét

Páris, augusztus 5.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Az amsterdami olimpiász eddigi eredményei meglehetősen elcsúszgostón hatottak a francia közvéleményre, a marathoni győzelem azonban mindenkit fölgyullasztott. Tegnap és tegnap-

előtt a lapokban még olyan cikkeket jelentek meg, hogy az olimpiász az a sportünnepe, amely az angolok és amerikaiak ülő monopolszerűen rakja le a győzelmeiket. Vasárnap este

csupa lelkesedés a város és megint teljes diadalt ült a nemzeti öntudat és büszkeség.

A győzelem híre annál meglepőbbben hatott, mert a napközben érkezett jelentések hol a japán, hol a finn és a német, majd a délafrikai versenyzők győzelmére engedtek következtetni. Amikor az első jelentés a francia győzelemről megérkezett, a villamosáramnál gyorsabban szállt végig a városban a diadal mámore, a házak tetején üles plakátokon, a szerkesztőségek megafonján és a leszálló estében transzparensek hirdették a nagy újságot. Minden színházban és moziban az előadás megkezdése előtt

reflektoron vetítették a függönyre a francia győzelem híreit, amelyet valóságos tapsorkánnal fogadott a közönség.

Ez a francia győzelem mintha mindent pótoltna, elfelejtette az eddigi kudarcok keserűségét és az amsterdami olimpiász egyszerre olyan fényes ragyog Páris előtt, mintha nem is kezdődött volna a legrosszabb auspiciumból között, a francia atléták megszégyenítésével.

Mind a két stafétában olimpiai rekorddal győzött a favorit Amerika

Az Amerikai Egyesült Államokat az amsterdami olimpiász futószámaiban csúfos kudarcok érték. Mindössze a 400 méteres versenyt nyerték meg,

a két stafétában azonban újra megmutatták fölénységüket,

épp úgy, mint a párisi olimpiáson. Az USA ugyanis megismételve 1924. évi bravúráját: mind a négyszer 100, mind a négyszer 400 méteres stafétaversenyt fölénységgel nyerte meg. Győzelmének értékét emeli, hogy

a sprintstafétában beállította 41 másodperces világrekordját,

a négyszer négyszázon pedig

3 perc 14.4 másodperccel új olimpiai rekordot teremtetett, ami 48.6 másodperc szenzációs atlagnak felel meg.

A két stafétaszám részletes eredménye itt következik:

Négyszer 100 méter.

Olimpiai bajnok: USA (Grimm, Russell, Wykoff, Borah) 41 mp. (Világrekord beállítva!)

2. Németország (Cortis, Lammers, Houben, Körnig).

3. Anglia (Butler, Gill, Rangeley, London).

4. Franciaország.

5. Svédia.

Kanadát, amely másodiknak érkezett be,

szabálytalan váltás miatt diszkvalifikálták. A francia staféta utolsó embere közvetlenül a cél előtt fölbukott, máskülönb, Anglia előtt, harmadik lehetett volna.

Négyszer 400 méter.

Olimpiai bajnok: USA (Baird, Aldermann, Spencer, Barbuti) 3 p. 14.4 mp. (Olimpiai rekord!)

2. Németország (Schmidt, Storz, Büchner, Engelhardt).

3. Kanada (Mc Beth, Wilson, Edwards, Bath).

4. Svédország.

5. Anglia.

6. Franciaország.

Barbuti, az amerikai staféta utolsó embere, a négyszázas olimpiai bajnok közel 12 méter előnnyel indul, Engelhardt azonban nem adja föl a versenyt.

szenzációs finissel lépésről-lépésre megközelíti,

de beérni már nem tudja és harmadfél méterrel a második helyre szorul.

Világrekorddal győzött a szép kanadai Ethel Catherwood a magasugrásban

Az Amsterdamban összesereglett hölgyatléták közül

Előrehaladott időny miatt augusztus 15-ig

Fürdőtrikók, strandcikkék

leltári áron

Női trikó	Fürdőcipő	Fürdősapka	Parafaöv
2.50.-	1.10.-	-.95.-	4.20.-

Kertész II-nél

Andrássy-ut 36. szám
(a Párisi Aruházzal szemben)

az olimpiai szépségdíj föltétlenül a kanadai Ethel Catherwood-et illeti meg, aki azonban nemcsak ragyogóan szép, hanem csodálatosképen *atlétának is elsőrangú*, hiszen óriási favoritként,

159 centiméteres világrekorddal nyerte meg a magasugrást.

Nagy meglepetést keltett a Londonban néhány héttel ezelőtt 1.60 méterrel győzött dél-afrikai Clark lemaradása. A verseny egyébként a következő eredménnyel végződött:

Olimpiai bajnok: Ethel Catherwood (Kanada) 1.59 méter (világrekord!).
2. Gisolf (Hollandia) 1.56 m.
3. Wiley (USA) 1.56 m.

Kanada világrekorddal nyerte a hölgyek sprintstafétáját

Az atlétikai olimpiász utolsó napján tartották a hölgyek négyser 100 méteres stafétáját

Nyolcadik helyen végeztek a magyar vitorlázók

A vitorlázóversenyek közül két kategóriát: a 8 és a 6 méteres versenyt vasárnap fejezték be. Mindkettőben a tengerparti országok győztek, míg a magyarok a 6 méteres kategóriában, tízenkettes mezőnyben, a *nyolcadik helyen végeztek*. Eredmények: 8 méteres: 1. Olaszország, 2. Svédország, 3. Franciaország,

Olaszország nyeri az épé-csapat-versenyt

Olaszország, Belgium, Franciaország és Portugália négyes csapata tegnap vívta le az épé-csapat döntőjét, amelynek ebből négy mérkőzése az alábbi eredménnyel végződött:

Portugália-Belgium 8:8 (20:21 tussarány).
Olaszország-Belgium 10:6.
Olaszország-Franciaország 9:7.
Franciaország-Portugália 9:7.

Olaszország tehát biztos győztese a versenynek, miután nem kétséges, hogy a portugálokat is fölényesen veri.

Az 1500 méteres gyorsuszás elődöntői

Szombaton tartották meg az olimpiai uszógépprogram leghosszabb távú versenyének, az 1500 méteres gyorsuszásnak az előfutárait, míg vasárnap délután már a két elődöntő került sorra, amely az alábbi eredménnyel végződött:

I. elődöntő:

1. Arne Borg (Svédország) 20 p. 42 mp.
2. Zorilla (Argentína) 21 p. 17 mp.

II. elődöntő:

1. Crabbe (USA) 20 p. 55 mp.
2. Charlton (Ausztrália) 20 p. 57 mp.

Klebensberg kultuszminiszter nyilatkozik a magyar atléták amsterdami kudarcairól

„Ha jobban kifejlődik nálunk a testnevelési mozgalom, nem fog elmaradni tehetséges atlétagárdánk eredményessége sem“

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap befejeződött az atlétikai olimpiász, amely, sajnos, sok csalódást és mindössze egy második helyezést hozott Magyarországnak. A kiábrándító családszoknak mindenestre le kell majd vonni az egész vonalon a következményeit. A magyar sportpolitikában olyan reformokra, olyan átesportosításra van szükség, amely az amsterdamihoz hasonló kudarcok megismétlődését lehetetlenné teszi. Vasárnap délből beszélünk ezekről a kérdésekről

Klebensberg kultuszminiszterrel,

aki ezeket mondotta A Reggel munkatársának: — Nem szabad esigednünk! Mindenesetre meg kell állapítanunk, hogy az olimpiai játékokon való eredményes szereplés olyan propaganda, amelyre Magyarországnak nagy szüksége van. Örömmel kell tehát fogadnunk Szepes gerelyvető bajnokunk második helyezését is és ha több babér az atlétikában nem termelt számunkra, valljuk be, hogy

is, amely Kanada győzelmével végződött és így Kanada három győzelmet ért el az amsterdami olimpiász futószámaiban.

Nagyszerű szereplése a IX. olimpiász egyik legszenzációsabb meglepetése,

hiszen, mint ahogyan senki sem számított arra, hogy olyan pompás hölgy-atlétagárda van, még kevésbé adtak esélyt sprintereinek, akik közül pedig Williams 100 és 200 méteren is győzött.

A hölgyek sprintstafétájának döntője az alábbi eredménnyel végződött:

Olimpiai bajnok: Kanada (Sook, Bell, Smith, Rosenfeld), 48.4 másodperc. (Világrekord!)

2. U. S. A.
3. Németország.
4. Franciaország.
5. Hollandia.
6. Olaszország.

A kanadai staféta 12.1 mp.-es átlagot futott.

4. Hollandia, 5. Norvégia, Amerika és Anglia fölalta. — 6 méteres: 1. Norvégia, 2. Belgium, 3. Esztorizág, 4. Hollandia, 5. Amerika, 6. Dánia, 7. Svédország, 8. Magyarország, 9. Olaszország, 10. Németország, 11. Franciaország, 12. Portugália.

Borg, Crabbe és Charlton között a hétfői döntőben gyilkos küzdelem várható.

A hölgyek 400 méteres gyorsuszásának elődöntői

I. elődöntő:

1. Norelius (USA) 5 p. 58 mp.
2. Steward (Anglia) 6 p. 06.4 mp.

II. előfutam:

1. Braun (Hollandia) 5 p. 54.6 mp.
2. Van der Goes (Délafrika) 6 p. 01.6 mp.

A vasárnapi vízipólómérkőzések

Vasárnap Hollandia-Svédje meccsével folytatódott a vízipólótorna előmérkőzései, amelyeket

Hollandia 3:0 félidő után 11:1 gólaránnyal nyert meg

a magyar Belezai László dr. bíraskodása mellett.

Utána Belgium-Irország mérkőzése került sorra.

A belgák 11:0 (6:0) gólaránnyal győztek.

Bíró: Mohrberger (Bécs).

a mai viszonyok között nem is lehettek véres reményeink.

Magam se nagyon bíztam, annál fontosabbnak éreztem azonban, hogy a testnevelési program keretei minél inkább kiszélesítsék és így fölünk telhetően megvárjuk a jövő kildásait. Meg vagyok győződve arról, hogy

ha jobban kifejlődik nálunk a testnevelési mozgalom, nem fog elmaradni tehetséges atlétagárdánk eredményessége sem.

Most még a vízipólócsapatunkban és kardvívóinkban bízhatunk. Ők majd, remélhetően, kiközörlik a csorbát. Az olimpiai játékok történetéről szóló művel Magyarországot nyerte a szellemi olimpiász etikai díját és jó hírt hozott a magyar sakkozók mai távirata is, akik Hágából jelentik nekem, hogy a sakkolimpiáson a magyar csapat nyerte meg az első díjat.

Robertson amerikai „főtréner“ President Rooseveltet okolja futóinak sorozatos vereségéért

Amsterdam, augusztus 5.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Az atlétikai olimpiász mai utolsó napján beszélünk

Mr. Robertsonnal,

az amerikai atléták főtrénerével, aki nem csinal titkot abból, hogy sok atlétája várakozá-

son alul szerepelt. Így például Lloyd Hahnnak és Taylornak otthoni formájára alapján győzni kellett volna. Szinte érthetlenné tartja, hogy csodát mondhat, magyarázatot azonban bőven talált. Szerinte a kaliforniai atlétáknak nem kedvez az itteni esős, hívós éghajlat. A didergő fluik nem tudnak mindent úgy beledni a küzdelmekbe, mint például a hasonló

éghajlat alól ideérkezett kanadaiak. Nagyon panaszkodott szállásukra, a „President Roosevelt“-re, vagy ahogy ő mondja: a „Teddy“-re. — Ez a hajó — mondotta — a legszerényebb igényeknek sem felel meg. Öreg alkotmány. Ha csak ránez az ember, már lehullik a falakról a festék. Szűk kabinok, összezúfolt atléták, lehetetlen tréninglehetőségek, szabad mozgás teljesen kizárva... Itt még a legtehetősebb atléták is veszt formájából. Egészen más volt Párisban. Ott minden atléta jó szállodában lakott, a frissesség az nagyon előmozdította és nem kellett naponta elzárni magát a világtól és besavanyodva készülni a másnapi versenyekre...

Ezután a magyar-amerikai futóbajnoknót.

Miss Vraun Annát

is megkértem, milyen a hangulat az amerikai hajón. Így felelt az ő amerikai magyar beszélővel:

— No, nem a legjő, de azért nem mondhatni rossz. Nagyon szidják a hajót, öreg, kényelmetlen, szívesen nincsenek ott, inkább a városban sétálni és örülni, ha már a Stadionba kell menni... Rövid és hosszútávokon nem sajnálják a vereséget, de a középtávokon és gátfutásban érzett súlyos csapás kétségkívül fáj...

Az amerikai azonban a legmérgesebb játékhöz is vidám arccal csinál

és ezért nagyon nehéz a látszólag oly egyszerű és mégis komplikált amerikai lélekben ki-gazodni... (F. L.)

Ma délután 5 órakor mérkőzik Magyarország az USA vízipóló-csapatával

(A Reggel tudósítójától.) A vízipólótorna előmérkőzéseit tegnap fejezték be minimális érdeklődés mellett, hiszen a „nagy ágyúk“ már szombatban ütköztek meg egymással. Egész Amsterdamban a Magyarországi-USA-meccs eredménye elé tekint óriási izgalommal, hiszen

az az általános vélemény, hogy ezen a mérkőzésen dől el a vízipólótorna sorsa.

A meccs időpontját délután 5 órában állapították meg és bírójául

a németországi Nussbaum dr.-t jelölték ki,

ugyanazt a bírót, aki a bolognai Európa-bajnoki mérkőzésen Magyarország-Franciaország döntő mérkőzését vezette. Weissmüller, az amerikai vízipólócsapat leggyorsabb és legveszedelmesebb embere, az argentinai meccs alapján

6:0 arányu magyar győzelmet vár

Arne Borg, a svédok nagyszerű gyorsulója rendületlenül bízik Magyarországi győzelemében, míg Belleegas, az amerikai uszózóvezér véleménye szerint

a magyar csapat két klasszissal jobb az amerikaiánál.

A vízipóló-torna második fordulójában az ellenfelek az alábbi párosításban kerülnek egymással szembe:

Magyarország-Amerikai Egyesült Államok, Franciaország-Málta, Luxemburg győztesel.

Anglia-Hollandia, Belgium-Németország.

Weissmüller

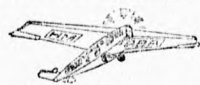
100 méter: 56.2 másodperc

Amsterdamból telefonálta A Reggel kiküldött tudósítója, hogy Weissmüller, a 100 méteres gyorsuszás favoritja, egy holland ifjúsági verseny keretében 100 métert 56.2 másodperc alatt uszott, amellyel taládránnyal világrekordja. A szenzációs eredményt természetesen nem lehet világrekordnak hitelesíteni, káprázatos teljesítménye azonban amellyel bizonyít, hogy a 100 méteres olimpiai gyorsuszásban verhetetlen.

A Kassai Slavia ellen is fölényesen győzött a Hungária. Kassáról jelentik A Reggelnek, hogy a Hungária, amely szombaton a Kassai SC ellen remek stílusban 8:0 gólaránnyal győzött, vasárnap a Kassai Slaviát pompás iskolai játékkal 4:0 (2:0)-ra verte. Orth 2 gólt lőtt, Haas és Molnár 1-1-et. Egy-egy tizenegyes mind a két csapat kiaknázatlanul hagyott.

VI. lövészek. A Budapesti Polgári Lövészt Egyesület tegnap tartotta meg bajnoki versenyét a következő eredménnyel: 50 m. Munkács-fegyver: bajnok Tetty Emil 40/383, második dr. Szárd Virgil 40/381, harmadik Jármy János 40/378, negyedik Takáts Elemér 40/376, 50 m. Pistoly: bajnok Takáts Elemér 60/478, második ifj. Selmezy Miklós 60/439, 150 m. álló löb: bajnok Jármy János 10/28 (rekord!), második Iván János 9/21, harmadik ifj. Selmezy Miklós 9/21.

Monstre atlétikai versenyt rendezett vasárnap délután a Vassus SC a Hungária-utj pályán. A fobb eredmények a következők: Magasugrás: 1. Zinner László 160 cm. — 1000 m.: 1. Szász József 3 p. 28 mp. — 100 m.: 1. Záborszky László 12.2 mp. — Súlydobás: 1. Benkő Endre 1012 cm. — Távolugrás: 1. Stolarcsik Béla 563 cm. — 3000 m.: 1. Philippovics Elemér 10 p. 56 mp. — 400 m.: 1. Weiss Árpád 59 mp.

Magyar Légiforgalmi Rt.

Ingatlanoság és légiutazási iroda: IV. Váci-utca 1. szám

Létforgalom

Budapest—Wien, Budapest—Graz

NYARI MENETREND:

6.39	8.00	↑	ind.	Budapest	érk.	▲	16.15	18.15
58.15	9.45	▼	érk.	Wien	ind.	↓	14.30	16.30

Vasárnap is közlekedik.

*7.35	*8.20	↓	ind.	Budapest	érk.	↑	**18.10	*18.
10.00	10.45	¥	érk.	Graz	ind.	↑	15.45	16.

Az *-gal jelölt gépek hétfőn, szerdán, pénteken,

a *-gal jelölt gépek kedden, esütőrtökön, szor a közlekednek.

Az autóbusz 50 perccel a repülőgép indulása előtt érkezik meg.

Út a Vadaszkiút-szállótól. Menetdíj: Budapest—V
gy Wien—Budapest) 50 pengő. Budapest—Graz (y

az—Budapest) 60 pengő. — Közvetlen csatlakozás
rána minden jelentősekenyebb városa fele. Jegyv

esomagföldadás a Légiutazási irodában: IV. Váci-
út. Aut. 808-88, 808-80. Alkalmi szállás: bárm.

ideihek az igazgatóságnál (Telefon: Aut. 808
Wienbe: Ötöng. Fővárosokas. A

Tegetthoffstr. 7. Jegyváltás: 1. Kaerntnerring

Hotel Bris(61).